

POLSKA

B.D.I.C

W Europie

TRYBUNA
EUROPEJCZYKÓW
KULTURY
POLSKIEJ
ORAZ
PRZYJACIÓŁ
POLSKI

ROK XXXI

MIESIĘCZNIK

X - 1982

WALCZYMY, ABY POLAK POLAKOWI
BYŁ BRATEM A NIE KATEM

Fop-2519

PROTEST WOLNEGO ŚWIATA

Znane są wydarzenia ostatnich dni w Polsce związane z odebraniem związkowi zawodowemu « Solidarność » prawa do legalnego działania. Wydarzenia te wywołały z wielu stron stanowcze zastrzeżenia i protesty w opinii międzynarodowej. Stwierdza się pogwałcenie podstawowych praw człowieka i społeczeństwa. Stolica Apostolska i Kościół w Polsce uczyniły wszystko, co w ich mocy, aby do tego pogwałcenia nie doszło. Dalej też będą bronić słusznych praw ludzi pracujących. W uroczystym dniu kanonizacji św. Maksymiliana Kolbego proszę wszystkich ludzi dobrej woli na świecie o modlitwę za naród polski.

JAN PAWEŁ II

... Stany Zjednoczone nie mogą pozostać z założonymi rękami wobec ostatnich represji rządu w Warszawie...

Ronald Reagan
Prezydent Stanów Zjednoczonych

... Wyrażamy solennie słowa oburzenia i żywy protest przeciwko rozwiązaniu « Solidarności »... Akt ten narusza najbardziej elementarne prawa robotnika...

Federacja Włoskich
Związków Zawodowych CGIL-CISL-UIL

... Idealy, na których oparła się « Solidarność », nigdy nie będą mogły być zdeptane...

Arcybiskup Józef Glemp - Prymas Polski

Rozwiązanie « Solidarności » oznacza wyjęcie poza nawias całego narodu polskiego.

Radio Watykańskie

Jesteśmy wstrząśnięci wiadomościami z Polski i wyrażamy protest przeciwko ustawie przegłosowanej przez Sejm w Warszawie, rozwiązującej wszystkie związki zawodowe w Polsce...

Rząd Francji

... Wyrażamy głęboki protest przeciwko decyzji rozwiązania « Solidarności » przez rząd w Polsce...

Rząd Wielkiej Brytanii

... Akt rozwiązania « Solidarności » jest aktem antydemokratycznym skierowanym przeciwko dążeniu narodu polskiego do wolności...

Viceminister Spraw Zagranicznych Włoch
Raffaele Costa

Nous protestons vivement contre la dissolution de Solidarnosc. Nous Vous prions de permettre toutes les manifestations nonviolentes et de liberer tous les arrêtés qui n'ont pas usé la violence. Nous Vous prions de ne pas étouffer la résistance nonviolente pour la justice et la paix. De cette résistance peut naître la nouvelle Pologne, unie, pacifiée, heureuse parce que la nonviolence est la force de l'amour et de la vérité.

Hedi Vaccaro
Mouvement International de la Reconciliation
Mouvement Chrétien pour la Paix
Pax Christi Rome
Femmes pour la Paix et la Nonviolence

... Włoska Partia Republikańska odnawia polskim robotnikom walczącym o swoją wolność, pełną solidarność... Jednocześnie zwracamy się do rządu włoskiego, aby powziął konkretne inicjatywy przeciwko gwałceniu praw człowieka. Rząd warszawski winien przywrócić pełne prawa wolności cywilnych i autonomię związkom zawodowym w imię traktatu podpisanego w Helsinkach...

... Wypowiadamy się przeciwko uchwalonej przez Sejm ustawie, która brutalnie deprecjuje elementarne prawa człowieka...

Oddo Biasini
Sekretarz Polityczny Włoskiej
Partii Republikańskiej

... Wyrażamy słowa solidarności dla narodu polskiego, który z pełną determinacją prowadzi dramatyczną walkę o swe prawa do wolności... Solenny protest ludzi wolnych całego świata nie powinien pozostać bez odpowiedzi...

Sen. Giorgio De Giuseppe
w imieniu grupy senatorów
Chrześcijańskiej Demokracji

ZAMÓWIENIA NA OGŁOSZENIA

« Polska w Europie »
via XX Settembre 26
00187 Roma

Prosimy o umieszczenie ogłoszenia następującej treści:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

w numerach i załączam kwotę w czeku lub
(podać ilość numerów, w których ogłoszenie winno być wydrukowane)

w innej formie

Imię i nazwisko zamawiającego

Nazwa firmy czy spółki

Dokładny adres firmy

TARYFY OGŁOSZENIOWE

w kolorze czarnym

- 1 strona 500 dol am.
- 1/2 strony 300 dol am.
- 1/3 strony 200 dol am.
- 1/4 strony 150 dol am.
- 1/8 strony 80 dol am.

Strona 2 i ostatnia, cena podwyższona o 40%

W kolorze czarnym i czerwonym, ceny podwyższone o 30%.

Rysunki i klisze na koszt zamawiającego.

Abonament ogłoszeniowy roczny (10 numerów) zniżka 25%, półroczny zniżka 10%.

Redakcja « Polski w Europie » zastrzega sobie prawo nie przyjęcia do druku ogłoszenia, jeżeli jest ono sprzeczne z kierunkiem ideowym i moralnym pisma.

DZIEŃ CHWAŁY POLSKI

B.D.I.C

Jesienne słońce złociło żywszymi niż zwykle promieniami Świętą Piotrową.

Kalendaarz wskazywał niedzielę 10 października 1982 roku.

Wieczne Miasto, od wczesnych już godzin tchnęło nowym życiem. Opustoszałe ulice napełniały się różnorodnym tłumem ludzi różnych ras i narodowości. Zwiększał się ten tłum z każdą minutą zbliżając się do wrót Stolicy Apostolskiej.

Pielgrzymi z całego świata wypełniali plac przed Bazyliką Św. Piotra. Blisko 150 tysięcy wiernych z zapartym oddechem oczekiwało Namiestnika Chrystusowego. A z nimi ponad dwanaście tysięcy Polaków przybyłych ze wszystkich zakątków kuli ziemskiej. Byli ci z dalekiej Australii i ci z winnic francuskich, z mglistej Anglii i z kraju Ziemi Ognistej, ci z nad Renu, z Kanady i ci z ziemi Pułaskiego. Dołączyli do nich w tysiącach Rodacy z nad Wisły, Bugu czy Nysy, z nad Bałtyku i z Karpat.

Dziś dzień chwały Polski. Dzień Miłości i Poświęcenia – Kanonizacja Maksymiliana Marii Kolbe. Ofiara tragicznych kaźni nazistowskich, wkraczała tryumfalnie na ołtarze świętych. *«I właśnie dlatego – podkreślił Papież Jan Paweł II – śmierć Kolbego stała się znakiem zwycięstwa. Było to zwycięstwo odniesione nad całym systemem pogardy i nienawiści człowieka i tego, co Boskie w człowieku – zwycięstwo podobne do tego, jakie odniósł na Kalwarii Pan nasz Jezus Chrystus».*

Oto był dzień Polskiego Narodu. I kiedy po słowach Ojca Świętego Polacy zaintonowali *«Boże coś Polskę...»* zdawało się, że kilkunasto – tysięczny chór stał się chórem kilkuset tysięcy, milionów. Wydawało się, że różnoraki i różnorodny tłum pielgrzymczy wznosił wspólnie z polskim narodem modlitwę o jego wolność i niepodległość. *«Ojczyznę, wolność racz nam wrócić, Panie!...».* Pieśń z pod Piotrowych kolumn biegła z otuchą i nadzieją poprzez wzgórze i morza ku Polsce, ku jej narodowi niosąc wsparcie walczącym o najświętszą Sprawę.

10 październik 1982 roku. Dzień Miłości i Oddania.

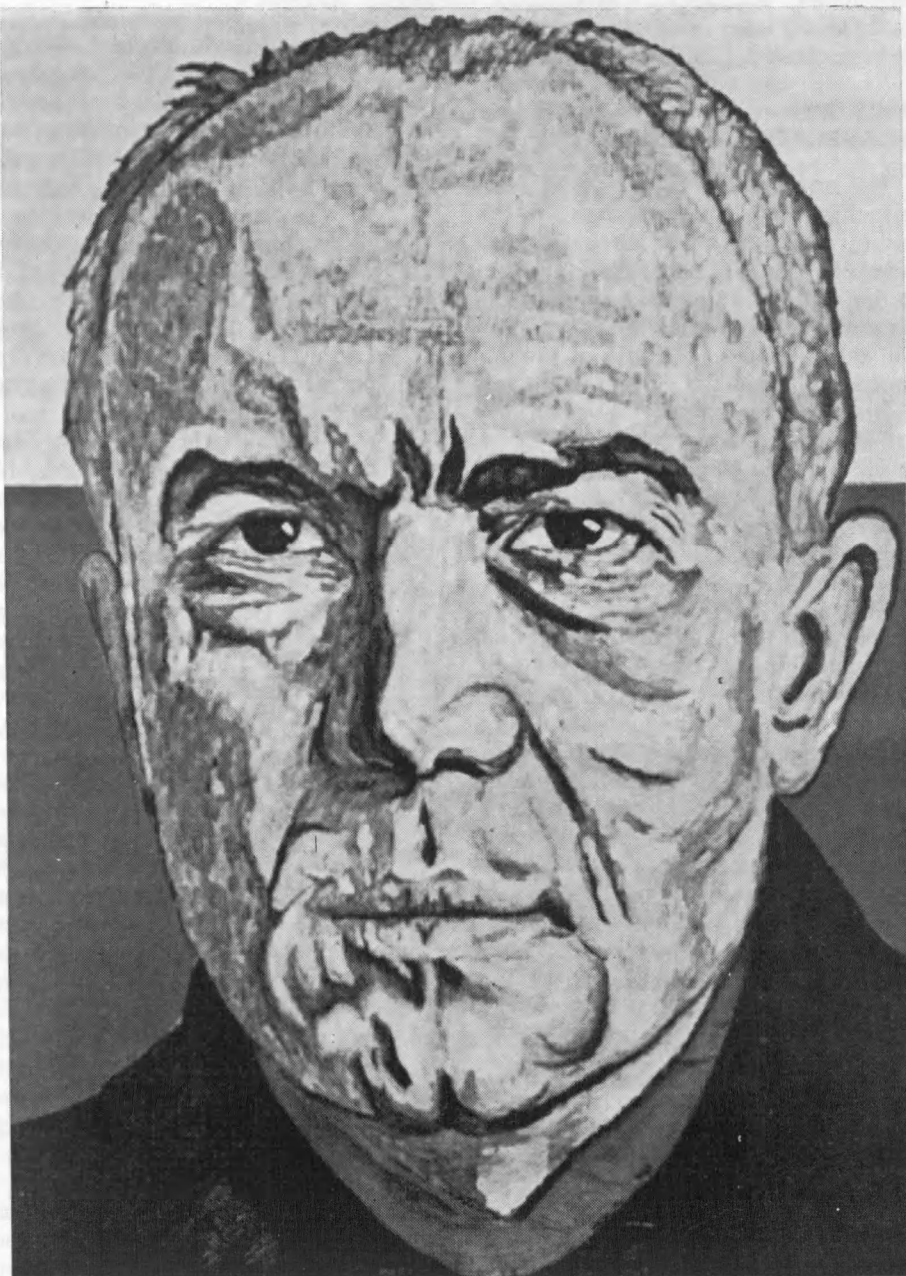
A w Warszawie, prawie jednocześnie, czas wybijał godzinę ze-

msty i nienawiści W.R.O.N.y do Narodu Polskiego. Pod moskiewską presją Sejm «polski» deptał najbardziej elementarne prawa człowieka, zniewalał polskiego robotnika i studenta, uczonego czy chłopca, narzucał jeszcze bezwzględniejszą niewolę systemu czerwonej dyktatury.

I kiedy porównujemy te dwa różne wydarzenia – jedno miłości, drugie pogardy dla człowieka – myśli nasze ulatują ku stepom i tajgom syberyjskim, do więzień i

obozów koncentracyjnych, do fos katyńskich, do wszystkich naszych sióstr i braci, którzy polegali pod okupacją sowiecką. Pamięć o nich, nigdy nie zostanie w nas zatarta. Przy tej okazji wyrażamy głęboką nadzieję nadejścia chwili, w których Naród Polski będzie mógł czcić ponownie nowego świętego i tym razem z kaźni sowieckich. Byłby to wówczas nowy dzień zwycięstwa prawdy nad przemocą, zwycięstwa wolności nad niewolą.

Karol Kleszczyński

Wizerunek Św. Maksymiliana Maria Kolbe OFM w wykonaniu artysty Jerzego Kossa z Nowego Jorku.

PIOSENKA KOLPORTERA BIBUŁY

Słowo prawdy na wagę złota,
Myśl prawdziwa na wagę pamięci.
Gdy kolporter wyrusza z bibułą –
Trzymaj kciuki, niech mu się poszczęści!
Na wolność to wkrótce wymienisz!
Przeczytaj. Przepisz. Nie niszczy

Z dużą torbą wyrusza na miasto,
Gdzieś za sobą zostawił drukarnię,
Nie oglądaj się, nie spiesz: patrz!
Patrol!

Jeśli skrewisz, drukarnia też wpadnie.
Przeczytaj. Przepisz. Nie niszczy
Na wolność to wkrótce wymienisz.

Kiedy idzie z bibułą na punkt
Jak bombowiec: odwrotu już nie ma.
Co za ulga! Otwiera ktoś drzwi,
Hasło... Odzew... bibułę odbiera.
Na wolność to wkrótce wymienisz.
Przeczytaj. Przepisz. Nie niszczy

Ube zczeźnie i ZOMO zginie,
Generałów przegonią do koszar,
Do historii zaś wejdzie na zawsze
Ta bibuła: wojenny kolportaż.

Na wolność to wkrótce wymienisz.
Przeczytaj. Przepisz. Nie niszczy

Kolporterom « Mazowska »
(« Tyg. Mazowsze » nr 23)

PRZYJAŹŃ NIEMIECKO-SOWIECKA

Na noworocznym przyjęciu Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Bad Godesberg (przedmieście Bonn) Semjonow, ambasador sowiecki w Niemczech Zachodnich powiedział między innymi takie słowa: « Rosja z przyjemnością myśli o tych okresach niemiecko-rosyjskiej współpracy, które były korzystne dla obu państw... Piję więc na pomyślność dobrych niemiecko-rosyjskich stosunków, które w dziedzinie gospodarczej okazały się dodatnimi dla obu narodów ».

Słowa te były jak gdyby nawiązaniem do prowadzonych już od dłuższego czasu rozmów odnośnie planów budowy gigantycznego rurociągu, który ma zaopatrzyć – jak czytamy w « Myśli Polskiej » – Europę Zachodnią w syberyjski naturalny gaz. Rurociąg ten ma być pobudowany z półwyspu Yamal (północna Syberia) do NRF, a stamtąd rozgałęziony do innych krajów europejskich. Jego długość ma wynosić ponad 5.000 kilometrów, koszt budowy 10-12 bilionów dolarów, sfinansowany głównie przez banki niemieckie, a jego ukończenie winno nastąpić około r. 1986.

« LA LIBERTÉ EST LA SOURCE
DE TOUT BONHEUR
MAIS LA SOURCE DE LA
LIBERTÉ C'EST LE COURAGE »
PERICLÉS

ODPOWIEŹ WARTY PANU GÖRLICHOWI

Nie mogę pozostawić bez odpowiedzi łaskawych uwag Pana J. G. Goerlicha odnośnie mojej opinii o politycznej linii i treści CDU/CSU. I to tym bardziej, że wiem jak bardzo sprawy niemiecko-polskie są Panu Goerlichowi bliskie i dobrze znane.

Od początku lat 50-tych, usilnie i konkretnie starałem się zainteresować (nie tylko słowno-deklaracyjno-propagandowo) przywódców CDU sprawą pojednania i współpracy niemiecko-polskiej. Byłem w korespondencji (via sekretarz kanclerza von Osterheld) z K. Adenauerem, prowadziłem długie i liczne rozmowy z ministrami bońskimi, jak Kai Uwe von Hassel, Theodor Oberlander, P. P. Nahm, spotykałem się z wydawcą Axel Springerem, z postami Hupką, Czają, Jaegerem, Hennegiem, Mertesem. Prowadziłem dyskusje ze sferami przemysłu i z Bundeswehrą. Brałem udział w spotkaniu organizowanym przez prof. Rhode w Lichterfels. Wygłosiłem liczne odczyty w wielu miastach niemieckich, opublikowałem artykuły w prasie zachodnio-niemieckiej. Słowem, ponad trzydzieści lat starań i wysiłków, by znaleźć płaszczyznę porozumienia z naszymi sąsiadami z nad Elby, Wezery i Renu.

Jakie zebrane żniwo?

Parę chudych kłosów i dużo, dużo rozczarowań, a pozatym bogate doświadczenie..., którego sens lepiej przemilczeć.

Konkluzja: O stosunku CDU/CSU, oraz większości byłych i obecnych kierowniczych postaci polityki niemieckiej do Polski, mam ugruntowaną wystarczającym doświadczeniem opinię.

Punktem celowym niemieckiej dyplomacji, jest zjednoczenie Niemiec, w granicach obecnych NRF i strefy sowieckiej. Stwierdza to nawet konstytucja bońska. Aby osiągnąć zjednoczenie, Niemcy muszą « ułożyć się » z Moskwą. Tak czy inaczej, każda droga do zjednoczenia prowadzi przez Moskwę. Moskwa uważa się za jedynego partnera Bonn w Europie środkowo-wschodniej. Dla zjednoczenia (w logice polityki bońskiej), każdy rząd od Adenauera do Egona Bahra z lekkim sercem, a nawet z czystym sumieniem poświęci sprawę niepodległości i wolności Polski. Nie miejmy żadnych złudzeń!!!

Gdyby dziś czy jutro Kreml postawił Niemcom warunki: zgodzimy się na zjednoczenie NRF z NRD za cenę wystąpienia tej pierwszej z NATO a następnie neutralizacji zjednoczonych Niemiec i ... robienia z Polski republiki sowieckiej ... – to wówczas parlament boński przyjąłby taki projekt głośnymi oklaskami aprobacji, a kanclerz Kohl awansowałby do polityka rangi Bismarcka.

De Gaulle powiedział raz: « *les Etats sont des monstres froids* ». I nie mylił się.

Kanclerz Adenauer po prywatnemu, w domu, wśród przyjaciół, w kościele był człowiekiem wierzącym, o głębokich zasadach moralnych, nawet trochę romantykiem (chodował pieczętówicze róże), ale w swej roli kanclerza był uosobieniem « *monstre froid* ». Adenauer, jak Pan podkreśla, drogi Panie Goerlich, był wielkim Europejczykiem. Tak, ale jego europejskość i oparta na niej polityka była wówczas jedyną alternatywą waszej polityki. To był wasz interes. To był też interes Europy, choć ani laburzystowska Anglia, ani gaullowsko-komunistyczna Francja nie chciały tej wspólnoty starego kontynentu i nie dopuściły do powstania armii europejskiej.

Deklaracja Bundestagu potępiająca stan wojenny w PRL, o której Pan wspomina, była tylko deklaracją. Puste słowa rzucone na wiatr i z pierwszym wiatrem przemieły. Zaś gazociąg syberyjski, firmy niemieckie nadal budują za Pana pieniądze i pieniądze niemieckich podatników. Bonn nadal udziela Moskwie kredytów na warunkach sprzecznych z rachunkiem ekonomicznym.

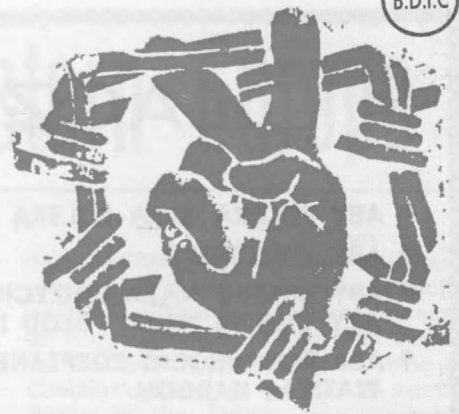
My nie chcemy deklaracji, nie chcemy współczucia, nie potrzebujemy nawet waszego zrozumienia ani podziwu, my żądamy solidarnych czynów w waszej polityce.

Zna Pan polskie przysłowie: « *przyjaciół poznaje się w potrzebie* ». Nikt z nas nie zapomni o pomocy humanitarnej wysyłanej z Niemiec szerokim strumieniem od lat dla potrzebujących w Polsce. *Herzlichen, christlichen Dank!* Ale teraz mówimy o polityce, nie o Czerwonym Krzyżu.

Jesli wasz nowy kanclerz CDU wstrzyma niemieckie dostawy dla gazociągu syberyjskiego (co jest bardziej jeszcze w waszym niż w naszym interesie), jeśli utnie bezprocentowe miliardy dla Moskwy i PRL, jeśli – jak prezydent Mitterrand – nie pojedzie do Moskwy, ani nie będzie jej kierownictwa zapraszał do Bonn, albo jeśli z pozycji pomocy dla komunizmu przejdzie na pozycje faktycznego oporu (znowu w waszym bardziej niż w naszym interesie), to dopiero wtedy Polacy będą mogli uwierzyć, że « *Am Rhein endlich was Neues* ».

Życzę takiego obrotu sprawy dla Pana, dla Pańskiej Ojczyzny, ale *rebus sic stantibus* pozostaniemy bez złudzeń. Tylko bez złudzeń.

WARTA

WOLNOŚĆ JEST PRAWEM KAŻDEGO CZŁOWIEKA I NARODU

APEL OJCA ŚWIĘTEGO

Nie jest dobrze, jeżeli rodacy przyjeżdżają na kanoniację swojego Rodaka ze łzami w oczach. Bo nie były to łzy radości. Nie były to łzy szczęścia. Do nich dołączały się czasem słowa, wołania. Wołania nie tylko z tej sali, wołania z daleka. I dlatego ja chcę odpowiedzieć na te wołania przez was, którzy tu jesteście. Chcę odpowiedzieć tym, których nie ma, a przede wszystkim tym, którzy znajdują się w obozach internowanych, w więzieniach. Pragnę odpowiedzieć tym, którzy w jakikolwiek sposób cierpią na ziemi polskiej, i pragnę zwrócić się z tego miejsca do władz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z prośbą, ażeby nie było więcej tych łez. Społeczeństwo polskie, mój naród zasługuje nie na to, ażeby go pobudzać do łez rozpacz i przygnębienia, ale na to, żeby tworzyć jego lepszą przyszłość.

JAN PAWEŁ II

Z LISTU BISKUPÓW POLSKICH I NIEMIECKICH

Ograniczamy się jedynie do przedłożenia w kilku punktach zasadniczych motywów, które mogłyby wyraźnie wskazać na to, iż wymagania dotyczące męczeństwa stosują się także do śmierci Błogosławionego Maksymiliana Marii Kolbego. Oto one:

1) Cała ideologia narodowego socjalizmu była jaskrawym przeciwieństwem etyki chrześcijańskiej. Przejawiało się to szczególnie w miejscu totalnej zagłady wielu milionów ludzi, gdzie z premedytacją łamano wszelkie prawa Boskie i ludzkie. W takim właśnie miejscu śmierć poniósł Błogosławiony Maksymilian, wierny sługa Maryi Niepokalanej.

2) Aresztowanie Błogosławionego Maksymiliana Kolbego 17 lutego 1941 r. nie miało podstaw politycznych, ale było skutkiem prześladowania religijnego, skierowanego głównie przeciw wybitniejszym kapłanom i zakonnikom. W chwili aresztowania władze okupacyjne nie wysunęły żadnego oskarżenia.

3) W więzieniu na Pawiaku prześladowano Błogosławionego za strój zakonny i za cześć okazywaną krzyżowi przy koronce franciszkańskiej. W Oświęcimiu władze obozu koncentracyjnego pały szczególnie nienawiścią do Żydów i księży, kierując ich do wyjątkowo ciężkich prac. Kilkakrotnie pastwą okrutnego i nieludzkiego traktowania stał się Błogosławiony Kolbe. Wszystkie szykany znosił jednak cierpliwie i bez nienawiści do prześladowców.

4) Przyjęcie dobrowolnego zgłoszenia się Bło-

głosławionego Maksymiliana na śmierć w bunkrze głodowym za współwięźnia Franciszka Gajownicza nastąpiło dopiero wtedy, gdy na pytanie K. Fritzscha, przełożonego straży obozowej, padła odpowiedź: « Jestem księdzem katolickim ». Oddanie własnego życia za drugiego człowieka było znakiem i podkreśleniem wielkiej godności osoby ludzkiej i świadectwem miłości, której przykład dał sam Chrystus.

5) Błogosławiony Maksymilian Kolbe znosił bohaterstwo aż do śmierci najsrozsze cierpienia, jakie stały się jego udziałem w bunkrze głodowym, będąc dla towarzyszy straszliwej niedoli wzorem cierpliwości. Swoją postawą umacniał w nich wiarę i nadzieję. Umierający modlili się głośno z ojcem Maksymilianem i śpiewali pobożne pieśni.

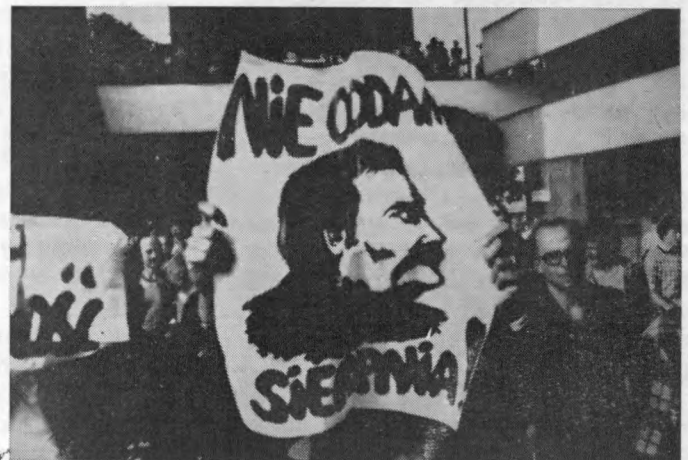
6) Śmierć Błogosławionego podtrzymała wiarę wielu więźniów w życie nadprzyrodzone, w dary Boże, które przewyższają dobra doczesne.

7) Papież Paweł VI ogłaszając Maksymiliana błogosławionym, nazwał go wprost męczennikiem, i to męczennikiem miłości.

8) My, razem z bardzo licznymi wiernymi, uważamy, że Błogosławiony Maksymilian Kolbe jest męczennikiem wiary i pragniemy go czcić jako męczennika.

Biskupi Polski i Niemiec są przekonani, że w naszych czasach, kiedy to ludzie bezbożni, gardzący Bogiem i bliźnimi, stosują terror i przemoc, heroiczna wiara Błogosławionego Maksymiliana, która doprowadziła go aż do śmierci męczeńskiej, posłuży do odnowienia zjednoczenia z Bogiem i do złagodzenia obyczajów w całym świecie.

Z głębi serca dziękujemy Waszej Świątobliwości za przyjęcie niniejszego pisma i pozostajemy w hołdzie z braterskim oddaniem.

DLACZEGO WALCZYMY

- ABY POLSKA BYŁA POLSKĄ
- ABY ZWYCIĘŻYĆ
- ABY BRONIĆ NAJSŁABSZYCH I TYCH, KTO RZY CIERPIĄ NĘDŻĘ, GŁÓD I WIĘZIENIE
- ABY PRZYWROCIC ZDEPTANE PRAWA OBYWATELI I NARODU
- ABY NIE DAC SIĘ ZNIEWOLIĆ
- ABY BYĆ WIERNYM TRADYCJI OJCÓW I DZIADÓW «ZA WASZĄ I NASZĄ WOLNOŚĆ»
- ABY POKAZAĆ ŚWIATU, ŻE ZŁU MOŻNA I TRZEBA SIĘ PRZECIWWSTAWIĆ
- ABY SIĘ NIE ZATRACIĆ W BIERNYM OPORZE
- ABY MOŻNA BYŁO DOPROWADZIĆ DO SPRAWIEDLIWEJ UGODY SPOŁECZNEJ
- ABY DAĆ SWIADECTWO NASZEJ GODNOŚCI
- ABY ŻYĆ JAK WOLNY CZŁOWIEK
- ABY MŁODE POKOLENIE MIAŁO GWARANCJĘ, ŻE PRACUJE DLA OJCZYZNY I DLA SIEBIE
- ABY POLAK POLAKOWI BYŁ BRATEM, A NIE KATEM
- ABY POLSKA BYŁA NIEZALEŻNA I DEMOKRATYCZNA
- ABY ODKŁAMAĆ HISTORIĘ POLSKI
- ABY PRAWO BYŁO PRAWEM, RÓWNE DLA WSZYSTKICH OBYWATELI W NASZYM KRAJU
- ABY ZWIĄZKI ZAWODOWE I ORGANIZACJE NAUKOWE, KULTURALNE, ZWIĄZKI TWÓRCZE I MŁODIEŻOWE BYŁY WOLNE, NIEZALEŻNE I SAMORZĄDNE

Komisja Zakładowa NSZZ «Solidarność»
Zakładów ELWRO we Wrocławiu

Солдаты! Офицеры!

Вас послали в Польшу, чтобы защищать ее от „присков враждебных сил”. Спросите поляков, так ли это? Они ответят вам то же, что отвечали советским солдатам венгры в 1956-м и чехи в 1968-м году: вы для них не „защитники”, а оккупанты. Вы для них — защитники коммунистической диктатуры, препятствующей этим народам жить так, как они хотят.

(fragment ulotki wydanej przez rosyjskich solidarystów za granicą).

BRACIA POLACY!

Zwraca się do was Narodowy Związek Pracy solidarystów rosyjskich (NTS) — organizacja polityczna, która dąży do usunięcia dyktatury komunistycznej i stworzenia wolnego państwa rosyjskiego. KGB w swoich tajnych instrukcjach dawno już nazywa NTS szczególnie niebezpiecznym wrogiem władzy radzieckiej. Otwarcie potwierdził to sam przewodniczący KGB Andropow na posiedzeniu z okazji 50-lecia KGB. Sądzymy, że ta charakterystyka więcej wam o nas opowie, aniżeli długie opisy: z własnego doświadczenia wiecie przecież, co to za władza.

Władza komunistyczna jest wrogiem zarówno waszego, jak i naszego narodu. Ani Rosjanie, ani Polacy nie wybierali jej sobie. W Polsce i w Rosji komuniści rządzą wbrew interesom narodowym naszych państw, opierając się na przemocy.

Wysoko cenimy waszą walkę o wolność, ale na jej drodze stoją czołgi radzieckie — tak samo jak na

Węgrzech w 1956 roku i w Czechosłowacji w 1968 roku. Zachód wów czas nie pomógł i również obecnie nie będzie mógł udzielić bezpośredniej pomocy. Doświadczenie owych wszystkich lat przekonało wielu Polaków, iż jedyna droga do wyzwolenia Polski prowadzi przez wyzwolenie Rosji w sojuszu z nami.

Świadomość wspólnoty naszej sprawy daje już wyniki: naszym wspólnym wysiłkiem wydano po rosyjsku broszurę «Solidarność» o waszej walce o wolne związki zawodowe. Naszym wspólnym wysiłkiem przerzuca się tę broszurę do Rosji, aby nasi robotnicy znali prawdę i skorzystali z waszego doświadczenia. Już od wielu lat wspólnymi siłami kolportujemy polsko-rosyjskie ulotki, skierowane do żołnierzy radzieckich (owe listówki były drukowane i w samizdacie polskim).

I ta ulotka jest przeznaczona dla posłanych na wasze ziemie żołnierzy radzieckich. Zrozumcie, bracia, nasz naród nie chce zajmować waszego kraju. Żołnierze radzieccy wstąpili na waszą ziemię tak samo nie z własnej woli, jak i owe formacje polskie, które w 1968 r. brały udział w inwazji na Czechosłowację.

Wiemy, że jesteście gotowi bronić swojej wolności z bronią w ręku. A może brak wam tej broni. Ma ją jednak każdy żołnierz rosyjski, i od niego zależy, jak jej

użyje. Znajdźcie drogę do serca tego żołnierza, wytłumaczcie mu, o co walczycie. Politrucy i propaganda radziecka wmawiają tym chłopcom w szynelach wojskowych, że posłano ich bronić Polski przed «knowaniami wrogów». Należy im wytłumaczyć stan rzeczy, że naród polski walczy o prawo samemu decydować o swoim losie.

To właśnie staramy się wyjaśnić w części rosyjskiej tej ulotki. Pomóżcie nam utorować drogę tej prawdzie do żołnierzy radzieckich. Nie czekajcie, aż potoki polskiej i rosyjskiej krwi oślepią oczy wszystkim i tylko odgłos strzałów będzie się rozlegać. Rozmnażajcie ją w miejscach koncentracji wojsk radzieckich, przekazujcie osobom, posyłajcie drogą pocztową. Każdy żołnierz rosyjski, który przejdzie na waszą stronę, przybliży godzinę naszego wspólnego wyzwolenia.

Dyktatura komunistyczna usiłuje izolować nasze narody, nie dopuścić do zjednoczenia naszych wysiłków. W tym celu ucieka się do dezinformacji, prowokacji i terroru. Od tego, czy uda się nam przewyciężyć ową przeszkodę, zależy nasza wspólna przyszłość, dzień jutrzejszy całej Europy Wschodniej.

За waszą i naszą wolność!
За naszą solidarność!

Narodowy Związek Pracy solidarystów rosyjskich (NTS)

Soviet propaganda in Western Europe

The Soviet leadership attaches great importance to persuading world opinion of the validity of Soviet opinions and policies, and regards propaganda as an important adjunct in its task of promoting the « world revolutionary process ». This cause is not affected by detente or peaceful coexistence. The USSR spends huge sums on propaganda and related activities much of it devoted to attacking or undermining the Western Alliance.

Within Europe, Soviet propaganda concentrates on the following objectives:

- to portray NATO as aggressive and its leaders as warmongers;
- to stir up public opinion against NATO in present and prospective members of the Alliance;
- to stimulate disagreement within the NATO alliance and above all turn its European members against the United States;
- to portray as a « myth » the evidence of the Soviet arms buildup and external threat; and, currently;
- to denounce as « interference in internal affairs » expressions of Western concern over Soviet intervention in Afghanistan and pressure on Poland.

Spain is warned of the allegedly damaging consequences to her of joining NATO, while Greece's less committed approach to the Alliance and to the European Community under her new Pasok government is welcomed.

Neutralist tendencies are encouraged in all parts of Western Europe. Denmark and Norway are urged to support the idea of a Nordic Nuclear Weapon-Free zone - though the Soviet leaders have made it clear that they do not contemplate any withdrawal of Soviet nuclear missiles from adjacent parts of the Soviet Union or Soviet nuclear submarines from the Baltic.

An immediate Soviet objective is to prevent the modernisation of NATO's intermediate-range nuclear forces (INF) in Europe. Enormous efforts have been expended to frighten or cajole the West European governments into refusing new weapons on the grounds that they reflect a desire to acquire a first-strike capability, would upset an alleged existing East-West parity, would pose dangers to countries that allowed them to be stationed on their territory, and would « force » the USSR to take counter-measures. The double decision was finally taken at NATO's Ministerial meeting in December 1979 - to proceed with a programme of equipping Europe with Cruise and Pershing missiles, beginning in 1983, in response to the Soviet

Union's deployment of large numbers of SS-20 missiles targeted on Europe, and at the same time for NATO to undertake new efforts to negotiate arms cuts with the USSR. The latter then responded with appeals to the European public over the heads of their governments so as to secure a reversal of the NATO decision and other moves towards « peace » and disarmament on Soviet terms.

Every increase in Soviet armed strength, including the deployment of the SS-20, with its three nuclear warheads, is portrayed as a defensive reaction to « imperialist » threats, while NATO's counter-moves are denounced as « provocative ». The NATO decision was also described (to various audiences as appropriate) as exacerbating the nuclear threat to NATO's European members, laying an unacceptable burden on the economies of the poorer countries and « complicating » future disarmament talks.

Shortly after the resumption on 12 January 1982 of the bilateral Soviet-US talks in Geneva on Intermediate-range Nuclear Forces (INF), President Brezhnev met representatives of the Socialist International's Council on Disarmament and outlined a scheme of arms reductions. Based on the current Soviet line at the Geneva negotiations (which are supposed to be confidential), it was clearly meant as a fresh attempt to influence public opinion in Western Europe by presenting the USSR as the country most concerned with peace. Rejecting President Reagan's « zero option » (no deployment of Cruise and Pershing missiles if the USSR withdraws and dismantles all its SS-20s), Brezhnev suggested a two-thirds cut in medium - range missiles in Europe by 1990 - « parity » (which Brezhnev falsely claims exists already) being maintained by the two sides at all stages of the negotiations. The « offer » was elaborated on in a widely-disseminated statement by the official news agency *Tass* on 9 February, which stressed that the USSR also envisaged the inclusion of French and British missiles and missile-carrying aircraft and US aircraft - a condition already rejected as inequitable by the United States because its result would be to remove much of the US intermediate-range nuclear forces from Europe while leaving intact the most dangerous Soviet system.

Prime targets

The Federal Republic of Germany and Britain are in the forefront of the Soviet Union's anti-NATO propaganda, and every effort is made to take advantage of anti-nuclear and unilateral

disarmament movements in these countries and to replay their publicity material. Britain's forthright stances on Afghanistan and Poland (and earlier on the 1968 Warsaw Pact invasion of Czechoslovakia), as well as on human rights in the Soviet bloc, probably account in part for the Soviet leaders' use of events in Northern Ireland as a stick with which to beat successive British Governments. Soviet propaganda persists in representing the problem as a « colonial » one whose solution demands the withdrawal of British troops and the granting of « democratic rights » to its people, and ignores the fact that the majority of the inhabitants of Northern Ireland wish to remain in the United Kingdom. Soviet comment blamed government policies and « connivance » at racial discrimination for the 1981 disturbances in Brixton and Liverpool. Unemployment in Britain is presented as calculated government policy; one *Moscow Radio* commentary for Britain (15 October 1981) was entitled « Tories' Approval for Deliberate Wrecking of the Economy ».

A curious example of Soviet interference in Britain's internal affairs occurred in 1980 when the Soviet-controlled International Union of Students tried to provoke opposition to the government's educational policy by sending hundreds of unsolicited posters, inscribed « Fight the Cuts - Education needs adequate Financing », to British universities. The Soviet Embassy in London, too, is very active; it offers free books and other publications to teachers and schools throughout the country. Examples include a collection of Brezhnev's speeches on disarmament and *The Great Vital Force of Leninism* by Boris Ponomarev, the Soviet party Secretary responsible for relations with foreign Communist Parties, who made his career as an official spokesman under Stalin.

NATO variants

Soviet publicity in the other NATO countries has concentrated on exploiting local and national issues, such as the residual fears of German « revanchism » in the Netherlands, pacifist traditions - eg among church groups, scientists and the medical profession, and concern at the high cost of defence. Whatever the present tensions between the Soviet leaders and the Italian Communist Party (PCI) concerning the Soviet Union as a « model » for other Communists, Soviet comment, like the PCI's, is particularly concerned to distance Communism from left-wing terrorism in Italy, denying that the terrorists have ever

received arms or training in the Soviet bloc.

The Soviet attitude to France has undergone a number of modifications since the Presidential elections which brought the Socialist M. Mitterrand to power in May 1981 and the subsequent parliamentary elections which showed further setbacks in the French Communist Party's strength. President Mitterrand's firm support for the Western Alliance and condemnation of Soviet policy towards Poland and Afghanistan have clearly caused dismay in Moscow.

In Portugal, the Communist Party (PCP) is staunchly pro-Soviet but this has had mixed effects on its fortunes. Soviet propaganda focussed on Portugal early in 1982 when the Communist-backed trade union *Intersindical* tried to organise a general strike on 12 February (the first for 48 years and in the event largely ineffective) – probably with the aim of creating economic chaos and forcing the President to dissolve the Assembly, thus preventing changes in the Constitution. *Moscow Radio* in Portuguese (eg on 8 February) described popular support for the forthcoming strike as a sign of the people's wish for a « truly democratic alternative » to the existing Government and of their protest against its policies. When the former Socialist Prime Minister, Mario Soares, had earlier in the month accused the USSR of trying to destabilise the Iberian peninsula, the Soviet Embassy in Lisbon responded with a statement (6 February) that Soares seemed to be « mentally ill and in need of a lengthy period of treatment ». After protests from the Portuguese Foreign Ministry, the Soviet Embassy issued a « clarification » which referred to a « translation error » and withdrew any mention of Soares. The effect on the Soviet image was nevertheless damaging.

Press and radio

The official Soviet news agency *Tass* is one of the largest in the world. It is assisted by the Press agency *Novosti* or APN, which produces mainly features. Whereas *Tass* is directly attached to the Government (Council of Ministers), *Novosti* is ostensibly « public » and therefore unofficial, like its sponsors, the Union of Journalists, Union of Writers, Union of Societies of Friendship and Cultural Relations with Foreign Countries, and All-Union Society for the Dissemination of Political and Scientific Knowledge. All in practice are official mouthpieces. Broadcasting and television are controlled by a State Committee responsible to the Government. *Radio Peace and Progress*, which is mainly aimed at Third World countries, uses *Moscow Radio's* facilities but is described as an unofficial organisation representing the voice of Soviet « public opinion »; it is often highly inflammatory. *Moscow Radio's* World Service in English, now broadcastig world-wide for 24 hours a day (the same as the

BBC World Service), is the main overseas channel, with additional services for specific audiences – in Europe, English for the UK (one hour a day), French, Italian, Spanish, Portuguese, Greek and Turkish.

The Soviet Union produces numerous publications for distribution free or at subsidised rates abroad. Some 22 publications are available on subscription in Britain, covering a wide range of political, social and cultural topics. Soviet embassies in West European capitals also distribute free a range of publications – for example *Soviet News* in Britain. The London Office of *Novosti* also supplies numerous pamphlets, while its correspondents often contribute letters or articles to British and other European newspapers putting the official Soviet view on an issue in dispute. (But Western journalists individual letter-writers are never allowed access to the Soviet Press).

Parties and « fronts »

The Communist Parties of Western Europe, like the Communist-controlled front organisations, became too well-known as instruments of Soviet policy to be really useful adjuncts of the Soviet propaganda effort among non-Communists. The « Eurocommunist » trend in the mid-1970s improved the image of the three parties most affected – those of Italy, Spain and France

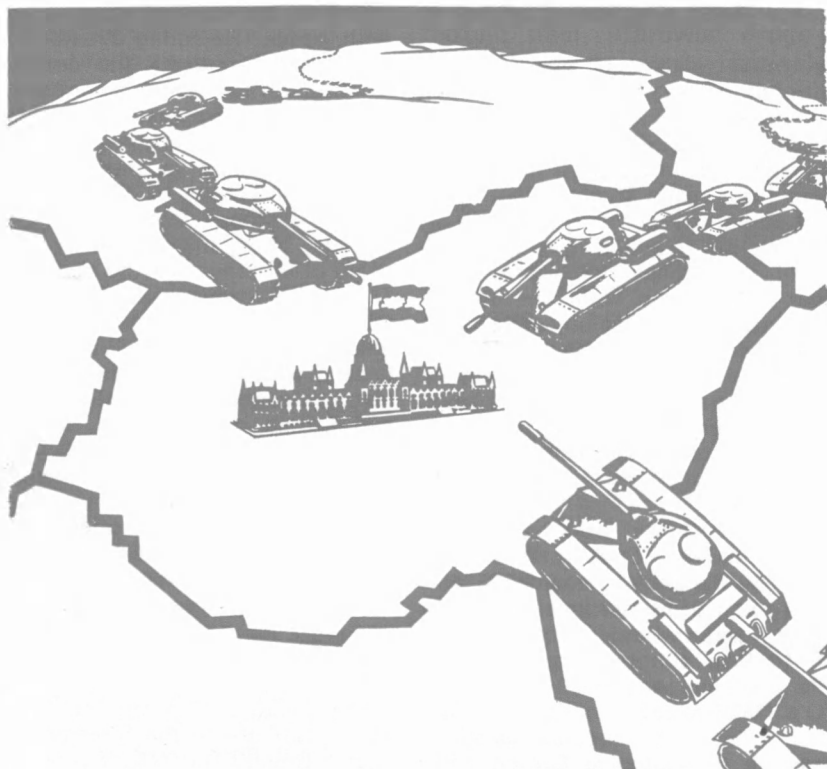
– but even so they often echoed the Soviet Union's line on foreign policy issues, while criticising it over human rights and the treatment of dissidents; they proclaimed their own « national roads to Communism », but the goal remained that of a Communist model.

The USSR is thought to spend about \$60 million a year on the front organisations, the most important, particularly in Western Europe, being the World Peace Council (WPC) and the World Federation of Trade Unions (WFTU). The WPC is a major channell for the Soviet Union's anti-NATO agitation, and its 1981 Programme of Action called for « united mass actions by the widest range of forces, campaigns, conferences, seminars and symposia at national level » – all mainly directed at lobbying for disarmament on Soviet terms and opposing the deployment of new US missiles in Europe. The WPC gave great prominence to the Memorandum issued in November 1981 by seven former senior NATO officers – the so-called « Generals for Peace » – presumably judging that because of their former professional position they would impress public opinion more than people with obvious Communist ties. Similar efforts to win support for Soviet policies are being made through a range of professional and seemingly non-political groups.

B. B.

PAŹDZIERNIKOWA REWOLTA NARODU WĘGIERSKIEGO

Naród Polski w rocznicę bohaterskiego zrywu do wolności bratniego Narodu Węgierskiego chyli swe sztandary czcząc pamięć ofiar październikowej i listopadowej rewolty.

« W PODZIEMIU MOŻNA SPOTKAĆ JEDYNIĘ SZCZURY »

Pod powyższym tytułem ukazała się niedawno książka wspomnień znanego na emigracji generała Petro Hryhorenki. Wspomnienia te, napisane po rosyjsku, liczą przeszło osiemset stron. Jeżeli jednak omówię je na łamach tego Biuletynu, to dlatego, że Hryhorenko występuje jako emigrant narodowości ukraińskiej, do czego ma prawo, gdyż jest Ukraińcem. Jego zachowanie się zostało przyjęte na emigracji w sposób bardzo różnorodny; niektórzy ustosunkowali się do niego zdecydowanie wrogo. Zarzuca mu się często postawę rusofilską, odejście od czystego patriotyzmu ukraińskiego.

Z Hryhorenką zetknąłem się osobiście pod koniec 1980 roku na zebraniu, zorganizowanym w Madrycie przez Amerykanów, w związku z rozpoczęciem Konferencji Międzynarodowej, dalszego ciągu Helsinek i Belgradu. Prócz Hryhorenki wzięli w niej udział liczni dysydenci, z Bukowskim i poetką Natalią Gorbaniewską na czele. Panował język angielski, ale Hryhorenko wygłosił dłuższe przemówienie po rosyjsku. Zadałem mu kilka pytań także w języku rosyjskim, które najwidoczniej nie przypadły do gustu prowadzącemu dyskusję Amerykaninowi. Hryhorenko wygłosił w odpowiedzi drugie przemówienie, w którym poruszył wiele spraw, ale moje konkretne pytania pominął milczeniem. Nie wiem, czy to się stało na skutek rad, udzielonych półgłosem przez Yankesa. Stwierdzam jedynie fakt, który, rzecz prosta, nie przypadł mi do gustu.

Lektura książki także sprawia wrażenie bardzo różnorodne. Nie mniej odmienne były na nią reakcje w prasie ukraińskiej i rosyjskiej. Jej zaletą jest niewątpliwa szczerłość w przedstawianiu jego sowieckiej przeszłości, niejednokrotnie wielce wstydlivej. Był przez dłuższy czas wiernym zwolennikiem Stalina. Brał udział w niszczeniu starych, artystycznie niezmiernie wartościowych świątyń. Bronił kłamliwej wersji sowieckiej w katyńskiej sprawie. A oto jego charakterystyka, podana przez polski kontrwywiad, opinia, którą sam Hryhorenko naogół podziela: « *Należy do tak zwanego stalinowskiego pokolenia. Oddany Stalinowi i jego reżymowi nie dlatego, by pragnął zrobić karierę, lecz z przekonania. Człowiek ideowy. Krytyk pod adresem tego reżymu nie toleruje, ale donosów nie pisze; gorąco usiłuje przekonać swoich oponentów i udowodnić im, że są w błędzie...* ».

W dzieciństwie przyszły sowiecki generał, lojalnie i gorliwie wykonywujący nakazy władzy, otrzymał dość staranne religijne wychowanie i świadomość odrębności narodowej. Ale wkrótce opadła go propaganda bolszewicka i zdobyła dla siebie mózg i serce niedoświadczzonego młodzieńca. Jak pisze o sobie i o swoich najbliższych towarzyszach, « *najważniejsze, czego nie byliśmy w stanie zauważyć, było to, że ze zła nie może się urodzić nic dobrego. Skoro dla osiągnięcia wielkiego komunistycznego celu konieczna jest nieprzerwana propaganda nienawiści do ludzi, wątpliwe, aby z tego mogło dojść do powszechnego dobrotytu...* ».

Przyszła Nowa Ekonomiczna Polityka (NEP). Młody Hryhorenko pracował wtedy w Donbasie. Wspomina ten okres z zadowoleniem. « *Tak beztroško, jak żyłem w latach NEP-u, nigdy już później nie żyłem, nawet wtedy, gdy zostałem generałem...* ». Nastąpiła przymusowa kolektywizacja, a

na opór szerokich warstw włościanstwa Moskwa odpowiedziała zorganizowanym głodem i terrorem. Zginęły wtedy miliony Ukraińców. Hryhorenko, który wydarzenia lat 1932-33 oglądał zbliska własnymi oczami, wciąż wierzy Partii, przypisując wszelkie nieszczęścia poszczególnym jednostkom, a nie systemowi. Stracił tę wiarę bardzo późno, bo dopiero na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. Zaczęły się prześladowania, wyroki, pobyt w słynnej « *psichuszcze* », gdzie zdrowych umysłowo ludzi traktuje się, jako wariatów. Wreszcie Hryhorenko skazany został na banicję. Wypadek nie pierwszy i nie odo-sobniony, ale dość swoisty i naprowadzający na liczne wątpliwości.

Jestem daleki od wąszenia w każdym wypadku możliwości sowieckich prowokacji, doprowadzonych przez Moskwę do prawdziwej doskonałości; chętnie na to idą liczni starzy emigranci, nie wykluczając wybitnych pisarzy i publicystów. Być może, znaki zapytania, których nie brakuje, wynikają poprostu z indywidualnych różnic między nowymi emigrantami. Dotyczy to nie tylko wypędzonych z ZSRR Ukraińców, również – i kto wie, czy nie w większym nasileniu Rosjan, przykład: grube rozbieżności między takim Sołżenicynem, a Siniawskim, czy Aleksandrem Zinowjewem. To nie żadne oskarżenie, a jedynie podejrzenie, na które nie ma żadnych przekonujących dowodów. Inna rzecz, czy niejednego z tych « *nowych emigrantów* » nie wolno podejrzawać po straszliwych, często wieloletnich przejściach, o pewne zachwianie ich myśli politycznej i inteligencji.

W ogóle przydługa emigracja często-gęsto wpływa negatywnie na ludzi, którzy

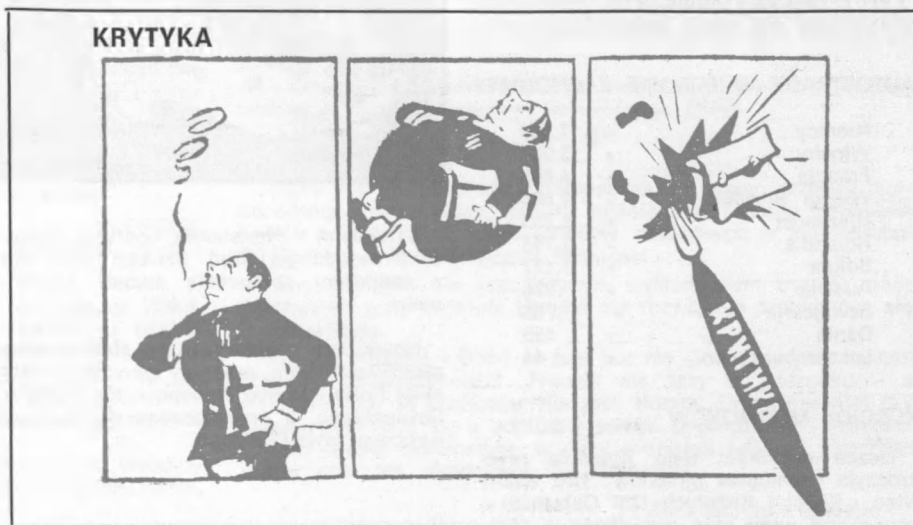
w innych warunkach zachowaliby się najzupełniej normalnie i rozsądnie, a na emigracji dostają takiego, czy innego bzika i zaczynają stawać na głowie. Wiadomo, że w takiej niewygodnej pozycji niczego rozsądnego wykombinować nie podobna. Do wniosków, jak powyższy, nie trudno dojść, gdy się czytuje uważnie prasę emigracyjną. I niech się Ukraińcy za tę uwagę nie obrażają, gdyż dotyczy ona w takim samym, a niekiedy w jeszcze większym stopniu polskiej prasy emigracyjnej. I – jakżeby nie? – także rosyjskiej!

Wracając do Hryhorenki, podkreślić wypada, że i na Zachodzie pozostał zafascynowany postacią Stalina-Dżugaszwiliego. O różnych politykach i wyższych wojskowych ma opinię zdecydowanie negatywną, na przykład takiego marszałka Żukowa, czy Breżniewa uważa za ludzi małych, karierowiczów, gburów i okrutników. Natomiast Stalinowi nie szczędi uznania, choć niekiedy także go krytykuje. Uważa, że odegrał on decydującą rolę w pogromie Hitlera, gdy w rzeczywistości jedynie umiejętnie wykorzystał horendalne błędy, poczynione przez niemieckich rasistów. Wreszcie uważa, że Stalin po mistrzowsku rozegrał kampanię dyplomatyczną w stosunku do Zachodu. « *Zmusił* – pisze Hryhorenko z nieukrywaniem uznaniem – *swoich zachodnich sojuszników podczas wojny nie tylko do prowadzenia akcji wojennych w najwygodniejszy dla niego sposób, ale również do utrwalenia stalinowskiej dyktatury i zajęcia przez wojska sowieckie wygodnych strategicznych pozycji w Europie i w Azji* ».

Jakoś Hryhorenko nie zauważył, że walmym sprzymierzeńcem Stalina aż do « zimnej wojny » stała się niezmiernie polityczna głupota tych jego eks-sprzymierzeńców, którzy rezygnowali po kolei ze wszystkich atutów, jakie mieli w swoich rękach. Gdy azjatycka przebiegłość bolszewików stała się z niemowlęcą głupotą zachodnich polityków, sprawa została przesądzona na rzecz Sowietów.

J. Łobodowski

Z PRASY SOWIECKIEJ

Z PRASY POLSKIEJ

DLACZEGO JESTEŚ PRZYJACIELEM ZWIERZĄT?

Oto odpowiedzi:

« Ponieważ nigdy nie widziałem pijanego kota ».

« Jestem przyjacielem zwierząt, bo w oczach żony jestem zawsze osłem ».

« Bo mnie one nie obgadują i nie zadroszczą nowego futra ».

« Jestem przyjacielem zwierząt, ale nie znoszę świń ».

« Bo zwierzęta ugryzą w piętę, a koledzy podgryzają gdzie mogą ».

« Bo nawet wilk nie patrzy na mnie wilkiem tak jak to robi Kowalski ».

« Jestem nie tylko przyjacielem zwierząt, ale w dodatku żoną straszniejszego barana ».

« Ponieważ lepiej posługują się instynktem niż ludzie rozumem ».

« Są mądre, ale nigdy nie przemądrzałe ».

KARDINAL SLIPYJ STÄRKT UKRAINERN DEN RÜCKEN

In einem Hintenwort aus Anlaß seines 90. Geburtstages versichert das Oberhaupt der ukrainisch-katholischen Kirche, Kardinal Josyf Slipyj, alle Ukrainer, die wegen ihres Glaubens verfolgt und unterdrückt werden, seiner Unterstützung. Erneut bekräftigt Slipyj die Unrechtmäßigkeit der Lemberger Synode von 1946, bei der unter sowjetischem Druck die mit Rom unierten ukrainischen Katholiken gewaltsam der russisch-orthodoxen Kirche angeschlossen wurden.

« Wir sind uns alle eures tapferen Widerstandes gegen gottlose Zwangsherrschaft und eurer Großtaten sehr wohl bewußt », wendet sich Slipyj an die Ukrainer.

NOWY POMNIK W WARSZAWIE

Warszawa - 22 lipca 1984 r. w 40-lecie Polski Ludowej zostanie odsłonięty pomnik « poległym o utrwalenie władzy ludowej ».

DEPOZYTY ZŁOTA W ŚWIECIE

Stany Zjednoczone 264 milionów uncji

Niemcy Zachodnie	95
Szwajcaria	83
Francja	82
Włochy	67
Holandia	44
Belgia	34
Japonia	24
Portugalia	22
Austria	21
Kanada	20
Wielka Brytania	19

OGÓLNOŚLOWIAŃSKI ATLAS JĘZYKOWY

Warszawa - W Jabłonie obradowała ostatnio komisja Ogólnosłowiańskiego Atlasu Językowego, który jest przygotowywany przez uczonych z Austrii, Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, NDR, ZSRR i Polski.

W kilkudziesięciotomowym wydawnictwie znajdują się mapy językowo-gwarowe.

AUTOSTRADY W EUROPIE ZACHODNIEJ

Niemcy	km. 7.508
Włochy	» 5.901
Francja	» 4.896
Wielka Brytania	» 2.684
Hiszpania	» 1.753
Holandia	» 1.745
Belgia	» 1.177
Austria	» 876
Szwajcaria	» 765
Dania	» 459
Luksemburg	» 44

KOŚCIÓŁ MORMONÓW

Liczba członków tego Kościoła przekroczyła granicę 5 milionów. Tak zwany więc « Kościół Świętych Dni Ostatnich », powiększył swój stan posiadania o 15%, w porównaniu z 1963 rokiem. Założony w 1830 roku w Stanach Zjednoczonych, liczy tam prawie 4 miliony wyznawców, podczas gdy w Europie jest ich 240.000.

ŻYDZI W NIEM. REPUBLICHE FEDERALNEJ

Liczba ludności żydowskiej, zamieszkującej obecnie na terenie Niemiec Zachodnich, oceniana jest na 27.000, obsługiwanych przez 10 rabinów. Jednak liczba powyższa powoli wzrasta, w miarę postępowania repatriacji Żydów z Rosji Sowieckiej i Ameryki Półd.

T U I T A M

Tokio - Premier Japonii Zenko Suzuki, laeder Liberalnej Partii Demokratycznej i urzędujący od 17 lipca 1980 podał się do dymisji.

Rzym - Policja szwajcarska aresztowała Omera Bagci (obywatel turecki lat 36) oskarżonego za dostarczenie pistoletu Browning kal. 9, którym Agca dokonał zamachu na życie Papieża Jana Pawła II.

Rio de Janeiro - 15 listopada br. zostały zapowiedziane wybory polityczne i samorządowe w Brazylii. 52 miliony brazylijczyków będzie głosowało poraz pierwszy od 18 lat.

Turyń - W krzysie produkcji przemysłu hutniczego na Zachodzie rozkwitł się przemysł stali ze Związku Sowieckiego. Ostatnio władze włoskie zasekwestrowały 600 ton stali nielegalnie sprowadzonych do Włoch.

Istambad - Ze źródeł dyplomatycznych donoszą, że wzrasta z każdym dniem opór narodu Afganistanu przeciwko sowieckiej okupacji. W ostatnich tygodniach lotnictwo rosyjskie bombardowało szczególnie intensywnie miasta i wsie położone w północno-zachodniej części kraju, sięjąc śmierć i zniszczenie wśród cywilnej ludności. M.in. bombardowane zostało miasto Paghman, starożytna siedziba królewskiej położona na 15 km. na zachód od Kabulu.

Sztokholm - Na skutek konfliktu szwedzko-rosyjskiego, rząd Szwecji nosi się z zamiarem porzucenia swojej neutralności.

Nowy Jork - Amerykańska służba celna zasekwestrowała maszyny produkcji włoskiej firmy « Nuovo Pignone », dla Związku Sowieckiego, a przeznaczono do budowy rurociągu syberyjskiego.

Palermo - Na wodach sycylijskich odkryto złoża naftowe. Przewidywana jest produkcja dzienna ponad 10 tysięcy barełek ropy.

Państwo Watykańskie - Ojciec Święty przyjął na prywatnej audiencji, brata króla Arabii Saudyjskiej księcia Talal Bin Abdul Aziza; specjalnego wysłannika UNICEF i prezesa komitetu zbiórki pomocy w państwach arabskich dla organizacji humanitarnych Narodów Zjednoczonych.

London - Po 437 latach wydobyty został na powierzchni ziemi, okręt admirałski « Mary Rose » króla Henryka VII zatopiony w bitwie morskiej 19 lipca 1545 r. Prace nad tak trudnym przedsięwzięciem trwały od 17 lat.

Riad - Z początkiem października rząd Arabii Saudyjskiej zaapelował do Persji i Iraku o pokojowe zakończenie konfliktu. Jednocześnie oficjalne radio z Riadu zapowiedziało udzielenie pomocy wojskowej Bagdadowi.

Waszyngton - W raporcie Departamentu Stanu USA podkreślono, że Związek Sowiecki jest największym dostawcą broni do państw III Świata.

Rzym - 29 września br. w Ministerstwie Handlu Zagranicznego podpisany został układ pomiędzy Algierem a Włochami dla dostawy gazu ziemnego.

Tripoli - Związek Sowiecki i Libia reorganizują na nowo lotnictwo Syrii, które w wojnie z Izraelem poniosło poważne straty.

Tel-Awiv - Jaser Arafat, przywódca Organizacji Wyzwolenia Palestyny wydał apel nawołujący do wojny świętej Islamu o wyzwolenie Jerozolimy « okupowanej » przez sionistów.

Ottawa - Rząd kanadyjski postanowił dostarczyć do Pakistanu zboże dla uchodźców Afganistanu w wartości 5 milionów dolarów.

Budapest - Węgry uzyskały od B.R.I. pożyczkę sześćmiesięczną w wysokości 300 milionów dolarów.

ŻEBY POLSKA BYŁA POLSKĄ

W WIRZE ZAKŁAMANIA

Język wasz macie po to by ukryć prawdę a kłamstwo krasomówstwem ozdobić.

Dzieją się dzieje które szarpia sumienie i wołać nakazują, bo gdy pytać będą czemu milczeliście gdy czas był mówienia – cóż im odpowiem? Oni zaś rzekną... Milczeliście tchórzliwym milczeniem.

Świadkami jesteśmy zdarzeń, krwią i cierpieniem obficie znaczone, na obu półkulach naszego ziemskiego globu. Lecz rzeczywistego obrazu tych dziejów – prawdy o nich, ty człowieku powszedni, nie dojrzyś. Owiewany jesteś bowiem wiatrami z nieznanymi ci kierunków, które niosą tumany śmieci i miry tworzą i trąby ogromne chaosu i zakłamania. Zastaniają ci one obraz rzeczywistych zdarzeń, mącą twój umysł i wolę twoją obezwładniają swoją przewrotnością. Mierzwą jesteś, kłębkiem badylowym, wichrem propagandy i reklamy miotanym.

Po II-giej Wojnie Światowej, pod naporem mocy ewolucyjnej ludzkości, kolonializm uległ likwidacji. Minęło już 37 lat od zakończenia wojny i w tym okresie około 130 państw, z dawnych kolonii, uzyskało wolność. Pozostało jednak ponad 70 drobnych obszarów we władaniu państw kolonialnych. W szczególności:

WIELKA BRYTANIA: Z największego imperium kolonialnego pozostało jeszcze 18 różnych obszarów, z pośród których 5 są w permanentnych wysiłkach o uzyskanie wolności t.j.: HONDURAS Bryt. BELIZE (Ameryka Środk.), GIBRALTAR (Hiszpania), HONGKONG (Chiny), MAURITIUS „wyspa na oceanie Ind.”, FALKLANDY-MALWINY.

Inne jednostki terytorialne są w trakcie różnych pertraktacji i wolnościowych uzgodnień. Dotychczas uzyskało wolność 30 kolonii z ludnością ponad 700 milionów osób. Pozostałe zaś jeszcze obszary kolonialne, liczą w sumie około 5 milionów mieszkańców.

FRANCJA: Z obszernego mocarstwa kolonialnego pozostały tylko 4-ry t.zw. Departamenty Kolonialne t.j.: GUYANA Franc. (Amer. Płd.), oraz wyspy; MARTINICA i GWADELUPA (na morzu Karaibskim), REUNION (na oceanie Ind.), teren AFARÓW i ISSOW (Somali Afryk), oraz szereg drobnych wysp rozsianych na różnych morzach. Zagadnienie wolności tych terenów, z wyjątkiem AFARÓW i ISSOW, jest rozstrzygane na drodze wzajemnych uzgodnień i świadczeń. Tereny te liczą w sumie nieco ponad 1 milion ludności.

HISZPANIA: Z dawnego wielkiego imperium kolonialnego pozostały jedynie wyspy KANARYJSKIE (na oceanie Atl.) oraz kilka skrawków zachodnich wybrzeży Afryki.

HOLANDIA: Z licznych posiadłości kolonialnych pozostały dotychczas 3 wyspy na morzu Karaibskim t.j. CURAGAO, ARUBA i BONAIRE oraz 3 mniejsze w pobliżu Puerto Rico.

PORTUGALIA: Pozostałości kolonialne to: Wyspy AZORSKIE (na oceanie Atl.), oraz wyspy MAKAU (u wybrzeży Chin) i TIMOR (u Wsch. Indii).

STANY ZJEDNOCZONE: Wyspy; SAMOA (na oceanie Wlk.), PUERTO RICO i VIRGIN ISLANDS (na morzu Karaibskim), GUAM (na oceanie Wlk.), i strefa Kanału Panamskiego. Ponadto wyspy po niemieckie uzyskane po I-szej Wojnie Światowej i po japońskie uzyskane po II-giej wojnie na oceanie Wlk. oraz niektóre tereny przejęte lub zdobyte, wchodzące w skład macierzystych stanów.

Tyle w dużym skrócie o pozostałościach kolonialnych. Wróćmy teraz do aktualnych obecnie wysp FALKLANDZKICH-MALWINY. Nieco historii.

W/g źródeł hiszpańskich wyspy te zostały odkryte w r. 1520 przez kpt. Estabeue GOMEZA, członka floty Magellana a w/g zaś źródeł bryt. w r. 1592 przez Johna DAVISA. Wyspy te zwane były ISLAS de SOLEDAD (Wyspy Samotne).

W r. 1690, ang. żeglarz John STRONG przepłynął kanał między dużymi wyspami i nazwał je FALKLANDY.

W r. 1701 wielorybnicy z Sant MALO (wybrzeże obecnej Argentyny) założyli na wyspach faktorię rybną pod nazwą MALO, z której powstała nazwa wysp MALWINY. Wyspy te odwiedzane był przez korsarzy angielskich, operujących na morzu Karaibskim.

W r. 1764 francuski żeglarz założył na wyspach osiedle PORT LOUIS a w rok później Anglicy założyli PORT EDMOND. Król hiszpański Karol III-ci, w obronie swych praw do tych wysp, zmusił Anglików do wycofania się z nich a Port Edmond zniszczył. Wyspy wróciły do korony hiszpańskiej.

W r. 1820 Argentyna uzyskała niepodległość i wyspy oficjalnie włączono do Argentyny. W r. 1829 zostały ustanowione na wyspach władze administracyjne i wojskowe ze stolicą w PUERTO SOLEDAD.

Anglia nie uznała suwerenności Argentyny i w r. 1833 zajęła zbrojnie wyspy. Puerto SOLEDAD został przemianowany na PORT STANLEY. Opór mieszkańców wysp pod wodzą RIVERO został zgnieciony a mieszkańcy pochodzący z Argentyny wysiedleni. Argentyna nigdy nie uznała tego zaboru.

Trwające od 17-tu lat pertraktacje pokojowe Argentyny o zwrot wysp, nie dały żadnego rezultatu. Mimo prób, nalegań i wkońcu ostrzeżeń, Anglia stale ignorowała te zabiegi.

Wyczerpawszy wszelkie możliwości pokojowe, Argentyna w początkach bieżącego roku, zajęła zbrojnie wyspy. Mieszkańców wysp, którzy opowiedzieli się za Anglią, odesłala z dobytkiem do macierzystego kraju.

W odpowiedzi, Anglia podjęła akcję zbrojną i wysłała wielką flotę morską na podbój wysp. Margaret THATCHER, premier rządu angielskiego, oświadczała oficjalnie i przy każdej okazji, że podejmuje akcję zbrojną w obronie zasad sprawiedliwości i poszanowania prawa międzynarodowego. (*Skąd inąd, my Polacy poznaliśmy tą angielską «sprawiedliwość» i «poszanowanie prawa międzynarodowego», przypominając jaskiniowy duch JAŁTY.*)

Stany Zjednoczone pośpieszyły z pomocą Anglii i wsparły ją swoją potęgą militarną. Wobec takiej kolosalnej przewagi sił Argentyna, mimo dzielnej obrony, musiała ulec. Anglia zajęła wyspy.

Wbrew głoszonym zasadom i oczywistym interesom politycznym, Stany Zjednoczone przeszły z właściwej sobie roli mediatora do obozu obrońców resztek łupów kolonialnych. Błąd nie do odrobienia. Błąd polityczny jest w zasadzie gorszy od kłęski militarnej. Jest on:

– Sprzeniewierzeniem się zasadzie obrony praw wolności człowieka i narodu.

– Wielką utratą zaufania narodów Środkowej i Południowej Ameryki, dobrze już nadwyżężonego przez machinacje wielkich amerykańskich korporacji międzynarodowych metodą zysków za wszelką cenę.

– Otwarcie szeroko drzwi dla wzmożenia i tak już ożywionej penetracji, innego imperium kolonialnego ZSRR.

Błędy starych kolonialnych imperiów, ze swego grzechu pierworodnego, nowoczesny, okrutny imperializm, którego symbolem KATYŃ i GECHENNA wielu narodów, dławionych w imię wschodniej, t.zw. «Socjalistycznej Wolności».

Moc militarna nie jest jedynym wykładnikiem trwałej mocy państwowej a zwycięstwa zbrojne nie rozwiązują problemów, ale je komplikują.

Zasada Albionu «Good or bad but my Country» jest zaprzeczeniem Sprawiedliwości. Prawda nie leży w pośrodku – a milczenie, gdy ją profanują, nie jest złotem. Ona wcześniej czy później podniesie się z popiołów swego pogorzeliśka i zaświeci ogniem blasku ogromnego w oczy rodzicieli fałszu i piorunem zburzy dom ich, zbudowany na kłamstwie.

Piotr Harcaj - Chicago

« POLSKA W EUROPIE », NIECH POZOSTANIE PŁASZCZYZNĄ SPOTKANIA WSZYSTKICH POLAKÓW, NIECH BĘDZIE WYRAZEM JEDNOLITEGO ZESPOLENIA MYŚLI, W WALCE O JEJ DOBROBYT I SAMOSTANOWIENIE. Z NASZEJ STRONY BĘDZIEMY W MIARĘ MOŻLIWOŚCI PISMO ROZSZERZAĆ, DZIĘKI WAM POLEPSZAĆ. BUDUJMY WSPÓLNIE NASZE JUTRO W IDEALACH POKOJU I DEMOKRACJI.

De nouveau en reponse de Pasteur Wurbrand

Monsieur le Pasteur,

Je me permets de vous donner ici la deuxième partie de ma lettre en réponse à l'article « Qui sème le vent récolte le tempête ».

La police secrète N.K.V.D. a massacré environ 15 mille de nos officiers et de nos intellectuels. Ces gens ont été dans des camps d'internement en Russie soviétique. On a découvert 4250 cadavres dans la fosse commune, dans la forêt de Katyn en Russie. J'espère que vous êtes au courant de tout cela. On n'a pas encore retrouvé les autres fosses communes. On dit que ces gens ont été embarqués en Mer du Nord dans un vieux bateau et noyés par les tirs d'artillerie.

Voyons cet événement d'un autre point de vue: les frontières polonaises ont été fixées avant la fin de la guerre par les trois grands de ce monde: le président des U.S.A. Franklin Roosevelt, le premier ministre anglais Winston Churchill et le dictateur de la Russie, Staline. Il n'y avait pas de représentant pour la Pologne à la Conférence de Yalta, et d'ailleurs, la Pologne n'a pris part à aucune conférence.

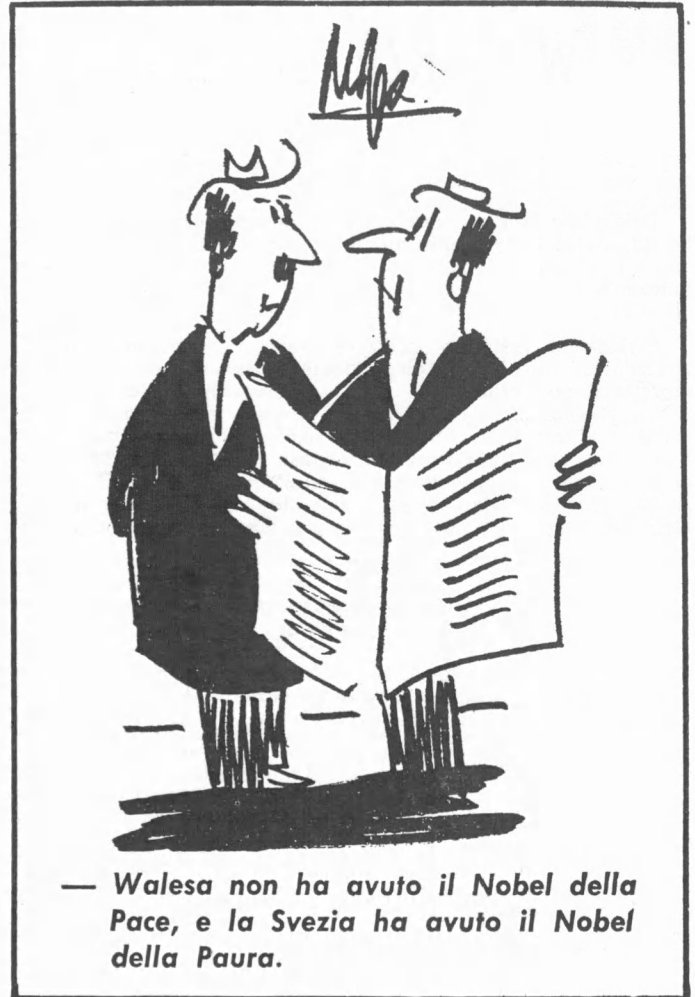
La Pologne n'a eu aucune revendication territoriale avant la guerre. Elle a voulu vivre en paix avec tous ses voisins. Les Allemands nazis ont proposé une alliance à la Pologne, afin d'attaquer ensemble la Russie communiste. De son côté, la Russie a aussi proposé une alliance à la Pologne pour attaquer l'Allemagne nazie. La Pologne a refusé ces deux propositions. Le résultat de ce refus a été des plus tragique pour la Pologne, car les deux régimes totalitaires noir et rouge se sont donné la main pour attaquer et détruire cette Pologne. Ils ont attaqué en 1939 à l'ouest et à l'est.

Mais ces deux régimes totalitaires épris de sang, de souffrances, de diverses tortures et de mort, n'ont en définitive eu aucune confiance entre eux. En 1941, ils se sont attaqués réciproquement. Le résultat de tout cela vous le connaissez certainement. Le régime totalitaire rouge était en 1945-1946 avec nos alliés à Nuremberg comme juge des criminels de guerre nazis. Quelle parodie de la justice! Nos alliés ont accepté toutes les revendications russes. Les Russes ont annexé les trois Pays Baltes. Cet fut la réalisation d'un grand rêve du tzar Pierre le Grand, soit l'ouverture sur le Mer Baltique, c'est-à-dire sur l'Ouest. Les Russes ont demandé la moitié de la Pologne, ce qui a été accordé, ainsi qu'une partie de la Finlande et de la Roumanie etc. Ils ont reçu tout ce qu'ils ont demandé et, pour couronner le tout, nos alliés ont laissé à la Russie la deuxième partie de la Pologne, la Hongrie, la Roumanie, la Tchécoslovaquie, l'Albanie, la Yougoslavie et la Bulgarie comme sphère d'influence. Les alliés ont posé une seule condition à la Russie: que ces pays puissent librement et démocratiquement choisir leur gouvernement. Depuis 37 ans, aucun de ces pays n'a eu la liberté de vote. Leur régime est imposé par la force et avec l'accord de la Russie. Si un mouvement démocratique renaît, la Russie intervient immédiatement diplomatiquement ou militairement. Chacun se souvient de l'intervention des Russes en Allemagne de l'Est, en Pologne, en Hongrie et en Tchécoslovaquie, etc.

Monsieur le Pasteur, vous avez écrit: « ...que nous avons volé les territoires allemands et que nous récoltons ce que nous avons semé » mais tel n'est pas le cas, nous étions et sommes loin de cela. Nos alliés nous ont mis devant le fait accompli. Ils ont fixé nos frontières, accepté les régimes dans tous les pays mentionnés, comme le voulait la Russie communiste. Et maintenant, en plus, cette même Russie menace encore de guerre ses ex-alliés.

C'est triste, même très triste que tant de personnes de l'Ouest ne comprennent pas encore les tendances impérialistes de la Russie soviétique. Elle entoure l'Europe de l'Est et infiltre sa propagande mensongère en Afrique, en Amérique du Sud, partout. En général, le monde croit que l'on peut vivre en paix, comment avoir un jugement objectif! L'égoïsme humain peut être cause de terribles malheurs. Espérons que la protection Divine sauvera le monde, mais pour cela il faudrait que le monde vive différemment.

Veuillez agréer, Monsieur le Pasteur, mes salutations distinguées.

CHIESTO L'ARRESTO DI ARAFAT PER LE ARMI FORNITE ALLE B.R.

La Procura della Repubblica di Venezia ha deciso di chiedere l'emissione di un mandato di cattura. L'« imputato » è Yasser Arafat, capo dell'OLP. L'accusa è gravissima: aver ordito assieme ai brigatisti il traffico di quelle armi trasportate in Italia con il suo yacht « Papago » e sbarcate a Mestre, che le BR hanno in seguito utilizzato per seminare la morte nelle città italiane.

CZYTAJ I POPIERAJ POLSKĄ PRASĘ W
ŚWIECIE

POLACY W ŚWIECIE

DOMINIKANIN - FILOZOF - PILOT

Jednym z najcelniejszych wystąpień, traktujących o kulturze polskiej, było przemówienie prof. dr. O. Innocentego BOCHENSKIEGO, wygłoszone we wrześniu 1978, a więc 4 lata temu, na zebraniu założycielskim Polskiej Fundacji Kulturalnej LIBERTAS w Rapperswilu, której został przewodniczącym.

Wśród wielu cech, charakteryzujących tę kulturę, wskazał na główne: Chrześcijaństwo i wolność. To pierwsze tak powszechne, że nie wymagające uzasadnień, ta druga – wolność – rozumiana jest najczęściej połowicznie, jako wolność od zaborcy, walka o niepodległość. Ma ona jednak – mówił – szersze znaczenie, bo obejmuje pojęcie demokracji, a więc prawa człowieka, troskę o jednostkę, ochronę jej przed uciążliwymi często więzami społecznymi... To właśnie z tak pojętej pełnej wolności zrodziły się w kulturze polskiej takie niepowtarzalne, wyjątkowe na owe czasy fenomeny, jak *neminem captivabimus* czy Konstytucja 3. Maja.

Wydaje się, że w filozoficznych kategoriach tej pełnej wolności Ojca Bocheńskiego szukać też należy źródeł polskiej ODNOWY, zapoczątkowanej w sierpniu 1980 w Gdańsku.

Na ową uroczystość powołania do życia Fundacji LIBERTAS O. Bocheński przyleciał do Rapperswilu awionetką. Nie podróżuje inaczej zresztą, jak tylko tym – najszybszym i najbezpieczniejszym jego zdaniem – środkiem lokomocji od kiedy w 1970 zdobył licencję pilota.

30 sierpnia br. obchodziliśmy 80. rocznicę urodzin O. Bocheńskiego. Na uniwersytetach we Lwowie i w Poznaniu studiuje prawo i ekonomię, w szwajcarskim Fryburgu uzyskuje doktorat z filozofii, na Collegium Angelicum w Rzymie – doktorat z teologii. W 1938 jest docentem na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, od 1945 – profesorem, od 1950 – dziekanem katedry filozofii, a w latach 1964-66 – rektorem uniwersytetu we Fryburgu. Wykłada na licznych uniwersytetach amerykańskich i kanadyjskich, jest dr. honoris causa uniwersytetów na 3 kontynentach. Do Zakonu Dominikanów wstępuje w 1927, w 1932 – wyświęcony na kapłana. Jest założycielem (1955) Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii, której rektorem był przez lat 22. Uczestnik walk z nawałą bolszewicką w 1920, ranny jako kapelan polowy w kampanii wrześniowej 1939 dostaje się do niewoli, z której zbiegł, przedostając się do Anglii. Kampanię włoską w II korpusie gen. Andersa kończy jako dziekan polskich kapelanów wojskowych.

W zakresie filozofii Bocheński, to przede wszystkim logik. Jego bogate odkrywcze badania nad historią logiki starożytniej i średniowiecznej stanowią punkt wyjścia do cennych studiów i prac z zakresu historii filozofii współczesnej, w której krytycznie rozprawia się z filozoficznymi podstawami marksizmu. W 1957 zakłada we Fryburgu Instytut Europy Wschodniej, wydaje kwartalnik «*Studies in Soviet Thought*» oraz cykl znakomitych prac naukowych w serii «*Sovietica*» obejmujący przeszło 20 tomów.

Wśród życzeń na 80-lecie urodzin Ojca Bocheńskiego nie zabrakło oczywiście szczególnie gorących z polskiego Rapperswilu, tak bliskiego sercu Jubilata. Dołączmy do nich i nasze: Oby nie ustawał w swej mądrej owocnej pracy naukowej i kapłańskiej i oby słońce towarzyszyło zawsze – wytrwałemu pilotowi – w Jego eskapadach powietrznych!

INWAZJA HARCERSKIEJ POLONII

Miasto róż 14. sierpnia odmłodziło, oczarowane roześmianym, rozśpiewanym prawie półtysięcznym najazdem polskich harcererek i harcerzy z USA i Kanady. Ich europejska wędrówka, rozpoczęta w Belgii udziałem w pięknym zlocie Związku Harcerstwa Polskiego Zagranicą, wiodła do Rzymu na spotkanie z polskim Papieżem. W polskim Rapperswilu powitali ich serdecznie pod polską Kolumną Wolności na Wzgórzu Zamkowym honorowy prezes Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego, radny miejski – Hans Rathgeb i kustosz Muzeum – inż. Janusz Morkowski. Andrzej Opiela, członek prezydium regionu gdańskiego SOLIDARNOŚCI, opowiedział młodym gościom o sytuacji w kraju w II rocznicę polskiej ODNOWY. Zwiedzanie Muzeum i miasta oraz spotkania z Polakami i szwajcarskimi przyjaciółmi Muzeum wypełniły tę słoneczną polską sobotę w polskim Rapperswilu.

Stanisław Brodzki, b. sekretarz generalny Polonii Jutra, i jego małżonka Maria, przewodzący grupie reprezentującej polskie harcerstwo w Kanadzie, obdarowali Muzeum pełnometrażowym filmem, poświęconym Polonii Jutra i życiu Polaków w Kanadzie. Popularność rapperswilskiego Muzeum, którego delegatem na Kanadę jest Z. J. Giera, stale wśród Polonii kanadyjskiej rośnie. To samo, jeśli chodzi o Polaków w USA,

stwierdzili przedstawiciele grupy reprezentującej nasze harcerstwo w Ameryce – Jolanta Matysyak i Franio Hercig.

Spotkanie młodzieży harcerskiej z USA i Kanady z polskim Rapperswilu było zarówno dla niej jak i dla gospodarzy wielkim przeżyciem. Jego echa znajdujemy w rapperswilskim piśmie «*Linth*». W obszernym artykule, poświęconym temu spotkaniu, H. Rathgeb tak charakteryzuje młodych gości polskich: «*Wiarą i nadzieją, to nie są dla tych Polek i Polaków czcze słowa. Potwierdza to szczerze hasło przyswiecające harcerstwu polskiemu zagranicą, pozostającemu wiernie "W służbie Boga, Ojczyzny i bliźnich"*».

MAMERT MIZ - MISZYŃ

JERZY LEOPOLD FEINER

Polski Artysta malarz, Jerzy Feiner, swój rodowód artystyczny wywodzi z pracowni Prof. Sienkiewicza, absolwenta z Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu, jeszcze z przed wybuchu rewolucji i z pracowni Rudzkiej-Cybisowej.

W całej twórczości artysty przebiega się ogromna złożona refleksyjność, zwrócenie się do trzonu istoty ludzkiej, która jest istotą duchową. Język malarski, jego stylistyka wyraża się w ciągłym dążeniu do wyjścia «*poza*» stan, który artysta już osiągnął.

W tym procesie twórczym, Jerzy Feiner wypracował specyficzne, właściwe tylko jego twórczości formy i treści, czasami wręcz literackie, reagowania na zjawiska otaczającego nas świata, na procesy, które w nim zachodzą. Przez niezwykłą spontaniczność, samodzielność wypowiedzi, poważne studia dawnego malarstwa, żywy kontakt z tradycją oraz przez szerokość poszukiwań, jego sztuka zyskuje osobne miejsce w rzędzie badań artystycznych naszego czasu.

W tej krótkiej wzmiance, trudno będzie zaprezentować wszystkie okresy twórczości artysty. Jerzy Feiner, jest czło-

«*Trinità*» - prywatna kaplica rodziny Pier Luigi Nicolini w wykonaniu artystycznym Jerzego Leopolda Feinera.

wiekim, który pracuje stale bez wytchnienia, hejnałem krakowskim liczone i odmierzane były godziny jego pracy w najwyższym napięciu psychicznym i w nastroju intensywnego przeżywania.

Podjeżdża śmiało rozliczne tematy, żeby wspomnieć symboliczne kompozycje, zawierające poważny materiał treściowy, portrety, «*uczłowieczoną*» architekturę. Ostatni cykl ukazuje skłonność Feinera do mitologizacji i symbolicznych ujęć.

Jego malarstwo pozostanie zawsze spontaniczne, wolne od chłodnej kalkulacji, żywe, będzie wyrazem stosunku artysty do świata, nieustanną próbą do śmiałego wypowiedzenia tego, co akumuluje jego wrażliwość.

Patrząc na obrazy Feinera rozumiemy sztukę, która jest warunkiem sensu i urody życia. Sztuka jest wymiarem, w którym określone jest istnienie duchowe człowieka. Jest ona inspiracją i blaskiem, która oświetla drogi naszego życia indywidualnego.

MTM

PRAGNIESZ REGULARNIE OTRZYMYWAĆ

«*POLSKĘ W EUROPIE*»

TO WYŚLIJ DO RZYMU KWOTĘ 15 \$
ZA ROCZNĄ PRENUMERATĘ

UCHWAŁA WOLNYCH POLAKÓW

Naczelny Komitet Wolnych Polaków w Danii i zrzeszone w nim organizacje niepodległościowe dołączają do ogólnonarodowego protestu przeciwko podjętej w dniu 8 października 1982 roku przez juntę Jaruzelskiego oraz jego organa administracji państwowej uchwałę delegalizującą związek zawodowy z Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Solidarność na czele, powstałych w wyniku podpisania umowy społecznej w Gdańsku, Jastrzębiu i Szczecinie.

Domagamy się jednocześnie:

- **odwołania stanu wojennego przeciwko narodowi polskiemu, zaprzeczenie wszelkim normom cywilizowanego świata,**
- **zwolnienia wszystkich więźniów politycznych i zaniechania pokazowych procesów politycznych,**
- **przywrócenia niezależnych i samorządnych związków zawodowych,**
- **przestrzegania w pełnym zakresie i w duchu Traktatu z Helsinek.**
- **zaniechania przez Związek Sowiecki bezpośredniego lub pośredniego ingerowania w wewnętrzne sprawy Polski.**

Od wypełnienia zadań narodu polskiego przez wszystkich odpowiedzialnych za stan społeczno-polityczny i gospodarczy, w tym szczególnie przez Związek Sowiecki – zależy pokój w Europie i na świecie.

L'ECO DELLA STAMPA

Casella postale 12094
20134 Milano

OKOŁO 4000 CZASOPISM

Miliony Wycinków
prasowych

40-LECIE OFENSYWY POD EL ALAMEIN W EGIPCIE

23 października 1942 r. rozpoczęła się ofensywa wojsk niemieckich i włoskich, zmierzająca do zdobycia Egiptu, by następnie przebić się do Kanału Sueskiego i Palestyny. Hitler zdawał sobie sprawę, że zdobywając Palestynę miałby drogę otwartą do irackich i perskich złóż naftowych. Pod El Alamein, aż do przedednia ofensywy, brał udział polski Pułk Ułanów Karpackich Samodzielnej Brygady Karpackiej.

Cmentarze Wojenne we Włoszech

Mimo upływu 37 lat od zakończenia 2-giej Wojny Światowej nie zauważyłem do tej pory żadnego obszerniejszego sprawozdania na temat opieki nad polskimi mogiłami żołnierskimi wraz z imienną listą poległych zagranicą.

Jakie władze, stowarzyszenia czy organizacje są za ten stan rzeczy odpowiedzialne i czy wogóle mają zamiar naprawić te tak pilne i ważne dla b. żołnierzy niedociągnięcia...?

We Włoszech są 4 polskie cmentarze wojenne pod opieką włoskiego Ministerstwa Obrony (Ministero della Difesa) które za pośrednictwem specjalnego Komisariatu (Commissariato Generale Onoranze Caduti In Guerra) wykonuje administrację i konserwację grobów żołnierskich.

Ilość zarejestrowanych grobów na cmentarzach wynosi: w m. CAS-SAMASSIMA (BARI) 1383, MONTE CASSINO 1051, LORETTO 1100 oraz S. LAZZARO DI SAVENA (BOLOGNA) 1441.

W zakończeniu podaję cyfrowe dane dotyczące cmentarzy naszych sprzymierzeńców i niemieckich w Kampanii Włoskiej 1943-1945 r.

Rząd W. Brytanii opiekuje się 41 Brytyjskimi Cmentarzami Wojennymi we Włoszech od 1955 r. za pośrednictwem « The Imperial War Graves Commission in London ».

Liczba poległych żołnierzy brytyjskich we Włoszech wynosi 45.469 w tym 5.511 nie indentyfikowanych.

Z tej ogólnej cyfry spoczywa na Monte Cassino 4.265, Anzio 2.278, Bari 2.164, Sangro 2.617, Salerno 1.849 itp.

Straty Armii U.S.A. wyniosły około 32.000 z tym, że poległych w większości wysyłano do Stanów Zjednoczonych i dlatego na terenie Włoch pozostały tylko 2 Cmentarze Wojenne Amerykańskie.

W m. Nettuno 7.862 i Florencji 4.402 pod opieką « The American Battle Monuments Commission ».

Korpus Wolnych Francuzów we Włoszech liczył około 113.000 żołnierzy. Straty w poległych wyniosły blisko 7.800 i zostali pochowani na 3 cmentarzach francuskich w m. Miano (Napoli), m. Venafro (Isernia i w Rzymie).

Opieka nad cmentarzami francuskimi jest wykonywana na podstawie specjalnej umowy między rządem włoskim i francuskim.

Niemieckie straty są obliczone na około 120.000 poległych pochowanych na 10 Niemieckich Cmentarzach Wojennych administrowanych przez « Volksbund Deutsche Kriegsgraberfursorge e V. ».

W odległości 4 km. na północ od m. Cassino znajduje się Niemiecki Cmentarz Wojenny na którym spoczywa 20.035 żołnierzy poległych w 1943-1944 r.

Powyższe napisałem z myślą, że chwilowo poinformuję wszystkich zainteresowanych w małych rozmiarach o tak ważnej dla nas sprawie dotyczącej opieki nad grobami żołnierskimi.

Albin Środiński

Il popolo polacco ringrazia B.D.I.C

La BANCA DEI MEDICINALI – pro soccorso popolo polacco – prosegue la raccolta per sopperire alle necessità dei cittadini polacchi bisognosi di cure ed è profondamente grata a coloro che non dimenticano le sofferenze di questo popolo.

Si fa noto che sono principalmente i bambini ed i vecchi a risentire di carenza di cibo e, conseguentemente, di medicinali.

Le maggiori richieste di materiale di vitale necessità che ci pervengono sono:

1. Latte umano « O », non scremato, per neonati
2. Siringhe di vetro con aghi, da sterilizzare
3. Siringhe in plastica, da gettare
4. Ovatta
5. Guanti chirurgici
6. Filo interno dissolvibile per operazioni chirurgiche
7. Filo esterno per operazioni chirurgiche
8. Bisturi riutilizzabili
9. Cemento osseo chirurgico
10. Sonde e cateteri
11. Filtri per apparecchi di dialisi
12. Vene artificiali
13. Lastre per radiografie
14. Apparecchi acustici per bambini sotto i tre anni
15. Apparecchi per trasfusioni, completi di tutto
16. Antibiotici, ricostituenti, Vitamina C, ecc.

Per quanto pervenuto direttamente alla sede di Roma, il nostro ringraziamento è rivolto a:

Santuario *Madonna delle Grazie* - Pieve di Sacco
N.D. Irene *Gilimberti* - Siracusa
Sig.ra Aniela *Lelito Firincelli* - Canicattini Bagni
Sig.ra Lucia *Macchitella* - Casarano
Prof. Sergio *Gavazza* - Roma
Dott. Jacek E. *Pałkiewicz* - S. Zeno Cassola
Sig. Bernardo *Malcotti* - Ariccia
Sac. Aldo *Mei* - Parrocchia San Venanzio M.
N. D. Maria Teresa *Allegranza* - Ariccia
Dott. Nina *Nelli Giordano* - Roma
Sig.ra Maria Pia *Manzini* - Vigevano

Monastero S. Rita - Cascia
Dott. Ludovico *Forino* - Roma
Avv. Costanzo *Rezza* - Roma
Fam. Elena e Fabrizio *Bernardo* - Roma

Ing. h.c. Luigi *Righetti* - Verona
Padre Agostino *Jovene* - Ischia
Caritas Ambrosiano - Milano
Movimento Internazionale della Rinconciliazione - Roma

KOMUNIKAT APELU « HELP POLAND LIVE »

Otrzymaliśmy sprawozdanie z Caritas Internationalis w Europie z wysyłki darów zakupionych na nasz rachunek 44 ciężarówkami do Polski. Od lutego do maja 1982 dostarczyliśmy: 251 ton mięsa w puszkach, 46 ton proszku do prania, 140 ton smalcu, 381 ton żywności dla niemowląt i 195 ton margaryny – o ogólnej wartości \$A. 1.150.000.

Apel Help Poland Live przekazał dotychczas do Caritasu \$ 1.250.000, czyli na naszym rachunku pozostaje \$ 100.000 od czego musimy jeszcze odliczyć około \$ 10.000 na ubezpieczenie transportu oraz koszt plastikowych torb z napisem « Australian Help Poland Live » Appeal.

Otrzymaliśmy również potwierdzenia odbioru wszystkich przesyłek podpisane przez przedstawicieli Komisji Charytatywnej Episkopatu w różnych częściach Polski.

Za pozostałe pieniądze Caritas wysłał w czerwcu 3 ciężarówki z mlekiem w proszku.

Z Australii wysłaliśmy 4 kontenery produktów kartoflanych wartości \$ 62.000, dla obozów młodzieżowych administrowanych przez Episkopat Polski, strzykawki i igły o wartości \$ 107.000 ofiarowanych przez aptekarzy w Melbourne, oraz na razie nieznaną ilość lekarstw o łącznej wartości około \$ 2.000.

Według otrzymywanych wiadomości sytuacja zaopatrzenia ludności w dodatkową żywność i przedmioty codziennego użytku pogorszyła się znacznie. Wobec wzrostu cen najbardziej upośledzeni są ludzie mało zarabiający, internowani, bezrobotni (których jest coraz więcej z powodu unieruchomienia wielu fabryk z braku surowców) oraz rodziny z dziećmi. Częstokroć nie mogą oni wykupić nawet przydziałów kartkowych.

Te przydziały są małe, jedno mydło i 300 gramów proszku do prania na miesiąc i 2 i 1/2 kg mięsa miesięcznie. Niemal pletny brak odzieży oraz butów. Najtragiczniejszy jest brak ubrań, bielizny i butów dla dzieci.

CHI CON SPIRITO
UMANITARIO, DESIDERA
AIUTARE A SOPRAVVIVERE
IL POPOLO POLACCO
PUO' RIVOLGERSI A:

« BANCA DEI MEDICINALI -
pro soccorso popolo polacco »
v. XX Settembre, 26

00187 ROMA - Tel. 4950350

I versamenti possono essere effettuati:
Banca dei medicinali
c/c nr. 2938350/01
Banca Commerciale Italiana
Ag. 11, Largo Santa Susanna 124 - Roma

WYDAWNICTWA NADEŚLANE

«*Matko Mojej Ojczyzny*» i «*Matko Cierpiących-600 lat jesteś z nami*», dwie kasety do magnetofonu Autor: *Wincenty*. Wykonawcy: recytacje oraz utwory wokalo-instrumentalne w wykonaniu artystów z Krakowa. Kierownictwo muzyczne: Bogusław Grzybek.

«*La voce dell'Unione della Legion d'Oro*» Prezes prof. dr. Igor Istomin-Duranti Rzym.

«*Notizie dal Giappone*» wydawnictwo Ambasady Japońskiej w Rzymie.

«*Tribuna tedesca*» przegląd prasy niemieckiej w języku włoskim. Hamburg.

«*Cenobio*» czasopismo kulturalne wychodzące w Lugano (Szwajcaria) pod redakcją Pier Riccardo Frigeri.

«*Europa Informazione - Rozwój*» oficjalny biuletyn dysekcji generalnej dla spraw informacji Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w Brukseli.

«*Semo tutti matti*» Autor: Jolanda Casillo Cerasi opisuje swoje refleksje i przynosi dialogi ludu rzymskiego. Wydanie: *Lo Faro* - Rzym.

«*Ulisse 2000*» wydawnictwo włoskich linii lotniczych «ALITALIA» Rzym.

«*Realtà Sudafricana*» oficjalny organ Republiki Południowej Afryki.

«*Capranica 1860-1960*», stuletnia kronika Giuseppe Morera. Ed. Romagrafik pag. 24. Przedmowa prof. Vittorio E. Giuntella.

«*Quattro doni per il IV Centenario Card. Hosio*» - Capranica 1579-1979. Wydawnictwo w języku włoskim poświęcone Ojcu Św. i Polakom. Przynosi ono artykuły o Kardynale Hozjuszu; OO Michała Machajka OCD, Valentino Macca OCD, Prof. Trento Morera, O. Antonio Paglia, Umberto Mantrici, Adama Sarnacchioli, Vittorio E. Giuntella i Aleksandra Rędziocha.

«*Palazzo Farnese di Caprarola*» - *Jacopo Recupero*. Ed. Bonecchi Florencja.

«*Capranica cinque anni dopo*» - Capranica.

«*Capranica*» poezje w dialekcie miejscowym Trento Morera. Ilustracje Sandro Badiali. Wydane przez Teodora Antonetti z okazji otwarcia Parku Publicznego Corrado Nicolini.

«*Alluminio*» wyd. Editoriale Alluminio s.r.l. - Rzym. Red. Giancarlo Viotti.

«*Le poesie*» Giuseppe Burgio. Autor: Giuseppe Burgio sycylijszyk, głęboki w swej produkcji poeta i przywiązany dla Sprawy Polski Walczącej. Wydawca Montesole - Palermo.

«*Collana Monografica di Psichiatria So-*

ziale Estensiva» wydana przez administrację prowincji palermitańskiej pod redakcją prof. Gaetano Ingrassia.

«*Esperanto - język dla Europy*» wyd. Komitetu Koordynacyjnego 52 Kongresu międzynarodowego odbytego w Rzymie.

«*Slobodne Slovensko*». W numerze sierpniowym omawia tragiczną sytuację w Polsce i pisze m.in.:

Najmä od 13. decembra lanského roku obyvateľia Slovenska priam hlcú správy zo susednej krajiny, lebo pre obidve hlboká viera v Boha a velebné i nezničiteľné štity Tatier predstavujú tak silné korene, ktoré ani komunistická povichrica nie je vstave zničiť! A tieto nezničiteľné hlboko zapustené korene budú aj v najhoršej nepohode a pohrome živiť postać obidvoch našich bratských národov. V histórii ľudstva ešte nebolo diktatúry, ktorá by nebola padla a tak padne aj červená diktatúra.

«*Il mio canto*» poezje Mario Sturzo z przedmową Nino d'Albavilla, Ed. Rogate Rzym.

«*Vite e vino in Sicilia*» - Autor: Cateno Benito Augeri. Przedmowa Giuseppe Coria. Ed. Artistico Nardini Rzym.

«*Antonio Velardita*» wybór poezji i jego życiorys opracowany przez Cateno Benito Augeri. Ed. Arty Artistica - Rzym.

«*Kiromassokinesī Terapia* - una alternativa». Refleksje i dokumentacja Angelino Mulas fizjoterapisty ze szkoły bawarskiej. Wydawnictwo Księgarnia uniwersytecka - Verona.

«*Sicilia Tempo*» czasopismo palemitańskie pod redakcją Mario Grispo przynosi sprawozdanie z XXVII Przeglądu Kinowego w Messina i w Taormina.

«*Savings and development*» organ Centre for Financial Assistance to African Countries «*FINAFRICA*» - *Cariplo-Medjolan*. Wyd. Arnaldo Mauri.

«*Giovinazza d'altri tempi*» Mariano di Sandro. Wyd. Ricev - Portici. Nagroda literacka miasta Neopolu 1982 dla młodzieży.

«*Corriere di Tunisi*» czasopismo w jęz. włoskim wychodzące w Tunisie, przynosi dłuższy artykuł o sporcie polskim. Red. Elio Finzi.

«*Mario Rotondo*» katalog wielkiego przyjaciela Polski artysty malarza z Ciró Marino we Włoszech.

«*Teatro Esperienze collettive umane*» - Francesco Martucci - Orvieto.

«*W czas próby wsłuchujmy się w głos proroków*» - Stanisław Grygiel. Wyd. Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej.

«*Pastor Poloniae*» Stefan Kardynał Wyszyński piękny album pamiątkowy opracowany przez Juliusza Englerta i Andrzeja Jonschera a wydany przez OO Marianów w Londynie.

NASTĘPCA BREŻNIEWA?

ANDROPOV JURII

Urodzony w r. 1914, sowiecki działacz partyjny; 1953-57 w służbie dyplomatycznej; od 1961 członek KC KPZR; 1962-67 sekretarz KC; od 1967 zastępca członka Biura Politycznego KC KPZR i przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Państwowego przy Radzie Ministrów ZSRR.

POLSKA W EUROPIE POLONIA IN EUROPA POLOGNE EN EUROPE POLEN IN EUROPA POLAND IN EUROPE

Czasopismo założone przez
Jerzego Jankowskiego

ROK XXXI
N. X - 1982

ADMINISTRACJA
I REDAKCJA:

Redaktor Naczelny
Karol Kleszczyński
Włochy:
Via XX Settembre 26
00187 ROMA

Prenumerata roczna
we wszystkich krajach
równowartość 15 dol. am.

Podajemy konta bieżące
we Włoszech:

pocztowe: nr. 47130000

Comunità Europea dei Giornalisti
via XX Settembre 26.
00187 ROMA

bankowe: nr. 1336430/01

Banca Commerciale Italiana -
ag. 11

Largo Santa Susanna 124
00187 ROMA

Za artykuły podpisane
odpowiadają autorzy.

Ed. «*Giornalismo Europeo*».
Autorizzazione del Tribunale
di Roma n. 11027

Dir. resp. Maria Teresa Martinuzzi
(Sped. in abb. post. gr. IV).

Tip. ROMAGRAFIK
Via Vittorio Putti, 13

« POLSKA W EUROPIE » POWIĘKSZA SWOJĄ BIBLIOTEKĘ!

Zwracamy się do wszystkich Przyjaciół i Czytelników o nadsyłanie podwójnych czy zbędnych książek oraz roczników czasopism polskich czy o polsce.

Przyjmujemy również i księgozbiory.

Opłacamy koszty przesyłki.

Z góry serdecznie dziękujemy.

Redakcja